

5 návodů
na život v době
koronavirové

Zarouškováná republika

Poděkujme opravdovým hrdinům! (návod na str. 20)

**Rozhovor s lékařem
Vítem Kaňkovským**

str. 6–7

**Jak a kde pomáhají
lidovecké ženy?**

str. 15 a 16

**Šetrnost
a cirkulární ekonomika**

Ekoseriál Petra Hladíka, str. 13

Virus a dobro

„Čím víc tutláš špinavou aféru, tím rychleji se rozšíří,“ říká příslův z Dálného východu. Ano, do naší země, do Evropy i do celého světa se rozšířil zákeřný virus původem z Čínské lidové republiky. Obrátil naše životy vzhůru nohama. Poškrtal mnohé individuální, rodinné, obecní i státní plány. V tuto chvíli vlastně moc nevíme, co BUDE, protože nestíháme, co JE. Jako zdravě konzervativní křesťanskodemokratická strana se s koronavirovou krizí pereme, jak nejlépe umíme. Pomáháme, konstruktivně spolupracujeme, dáváme pozitivní návrhy. Až poté kritizujeme a budeme volat k odpovědnosti kvůli vážným chybám. Rukou, které tento požár musí hasit, totiž stále není nazbyt.

„Koro-Nový“ HLAS přináší pestrou mozaiku příspěvků z lidoveckého prostředí. Od příkladů konkrétní pomoci v regionech přes expertní pohled zástupce KDU-ČSL v krizovém štábu až po naše návrhy na úrovni českého i Evropského parlamentu. Nezapomeňme ale také normálně žít, odpočívat, věnovat se rodině, a zejména hovořit s našimi seniory. Zkrátka, tvůrčím způsobem hledíme společné dobro.

Pavel Mareš, šéfredaktor

Potrefený Babiš a „vlastizrádci“

■ Předsedkyně rozpočtového výboru Evropského parlamentu Monika Hohlmeierová (CSU) podnikla s europoslanci Zdechovským a Peksou inspekční misi v Česku. Jejím úkolem bylo prověřit možný střet zájmů premiéra Babiše. Mise došla k závěru, že Česko nemá jasné stanovená pravidla pro řešení situací, které by za střet zájmů považované být mohly. Babišova reakce? „Potrefená husa kejhá nejvíc.“ Aniž počkal na výsledky, slovně Hohlmeierovou napadl, označil ji za pomatenou a oba české poslance nazval vlastizrádci. Všichni tři europoslanci i jejich rodinní příslušníci se stali předmětem hrubých anonymních výhrůžek. Babiš se pořádně neomluvil a vzápětí znovu zopakoval, že poškozují vlastní zemi. My v KDU-ČSL bychom měli vědět, že paní Hohlmeierová je dcerou Franze Josefa Strauše, někdejšího bavorského premiéra. Premiéra Babišovi pak připomínáme Masarykovu větu: „Demokracie nepanuje, ale opravuje.“

(red)

Jedovaté svinstvo

■ 27. 2. / Místopředseda KDU-ČSL Jan Bartošek se v České televizi tvrdě

vymezil proti Pavlu Kamasovi, vydavateli protižidovské knihy pro děti „Jedovatá houba“ (z r. 1938). Hranice svobody projevu a podnikání a antisemitismus latentní i otevřený byly tématem pořadu Máte slovo. Bartošek mj. řekl: „Svoboda projevu a podnikání má své meze. Je nepřipustné, pokud urážím a hanobím někoho jiného. Prodávat věci spojené s nacismem je zvrácenost.“ Předseda poslaneckého klubu KDU-ČSL ohlásil iniciativu, která zpřesní postižitelnost podobných „nevinných“ projevů. Doslova řekl: „Jako zákonodárce prosadím do trestního zákoníku, aby svinstvo, které vydává tady pan Kamas, bylo trestné. Včetně výroby, přechovávání, distribuce, vývozu i dovozu. ... Je to absolutní bezohlednost vůči lidem, kteří byli nebo jsou obětmi totalitních režimů. Vůči lidem, kterým tyto režimy šly po krku a které vraždily. To, co děláte, je prohlubování traumat a bolesti všech těchto lidí. Neberete na ně žádný ohled. ... Mě to, co děláte uráží a to nejsem žid. Uráží mě to jako člověka, moje lidství.“

(red; spolupráce Marta Martináková)

Bohoslužby a škola v obýváku

■ Naši poslanci Jurečka, Výborný a Mihola požádali vedení ČT o vysílání přímých televizních přenosů křesťanských bohoslužeb, především o Velikonocích. Veřejnoprávní televize přání vyhověla. Hned poté, co vláda zavřela základní školy, vyzvala KDU-ČSL ústy Mariana Jurečky a Ondřeje Benešíka ministerstvo školství, aby ve spolupráci s Českou televizí a Českým rozhlasem připravilo vhodné pořady, jež by dětem pomáhaly ve vzdělávání. Ze dvou důvodů: Ne každá škola má rozvinuté on-line vzdělávání a hodně rodičů pracuje z domova (home office), což mnohdy vytváří napjaté situace. Veřejnoprávní televize důvěru v ni vloženou neklamala a během rekordně krátké doby vytvořila pořad „Učí Telka“, který sledují desetitisíce dětí.

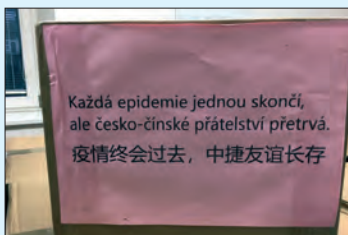
(red)

K uvolňování zákazu bohoslužeb viz článek v Obzorech, str. III.

Čína těží ze situace, kterou vyvolala

■ „Každá epidemie jednou skončí, ale česko-čínské přátelství přetrvává.“ Věta na krabíčkách s rouškami z Číny vyprovokovala hejtmana Zlínského kraje Jiřího Čunka: „Koronavirus vznikl v Číně a její ekonomiku teď mají postavit na nohy roušky 17x předražené a respirátory 3x předražené...“ Čunek ovšem jen nemluví a koná. Ve Zlínském kraji žije zdravý patriotismus a daří se zde inovátorům. Společnost SPUR ve spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně vyvinula nanomateriál, který je schopen zachytit koronavirus. Prvních 300 kusů těchto ochranných prostředků šlo zdravotníkům a pracovníkům v sociálních službách. Zlínský kraj je ohledně roušek a respirátorů podle všeho nadosah plné soběstačnosti.

(red; FB Jiřího Čunka)

Přání i starosti

■ Děkujeme Olze Halákové za zaslání zpravodaje KDU-ČSL Karlovarského kraje. Sdílíme její přání předávat si navzájem „prozíravé a důmyslné nápady, které nám ulehčí denní starosti a ochrání naše zdraví“, jakož i víru, že období ohrožení nás „smíří v nepodstatných sporech a přinutí si uvědomit, co je v mezilidských vztazích nejdůležitější“. Panu Ladislavu Ševčíkovi z Domova pro seniory v Loučce děkujeme za psaní, přejeme mu hodně zdraví a vyprošujeme Boží požehnání.

(red)

Pro obnovu naší země je zapotřebí rychlá pomoc!

Sestry a bratři, milí čtenáři Nového HLASu!

Prožíváme období, které přineslo do našich rodin a životů zásadní změnu.

Obrovský dík

Chci Vám především poděkovat. Za Vaši disciplínu, ohleduplnost, solidaritu a konkrétní pomoc. Vím, že mnozí z Vás se aktivně zapojují do pomoci. Štím a distribucí roušek, pomocí s nákupy lidem, kteří si nemohou nakoupit sami, výrobou ochranných štítů, tiskem na 3D tiskárnách a mnohým dalším se každý z nás snaží naplnit ono biblické „po ovoci poznáte je“. Upřímně Vám děkuji!

Obrovský dík patří samozřejmě všem sestřičkám, lékařům, zdravotnickému personálu, pracovníkům v sociálních službách, hasičům, policistům, vojákům, prodavačkám a prodávčům, zemědělcům, energetikům i dalším profesím.

Jsem hrdý na většinu obyvatel naší země, protože přes problémy se zabezpečením ochranných prostředků nerezignovali a nad rámec svých povinností a s rizikem dělali svoji práci. Zdá se, že jsme jako země dokázali první nápor epidemie zvládnout. Náš zdravotní systém je stabilizován a je připravený na případný větší nápor nemocných.

Jako společnost ovšem stojíme na počátku dlouhé cesty postupné obnovy naší společnosti. Je jasné, že v určitých oblastech to bude jiný svět než předtím. Samozřejmostí bude větší důraz na hygienu. Budeme častěji nosit roušky, omezí se masové akce.

KDU-ČSL pomáhá a konstruktivně spolupracuje

Změnilo se i vystupování KDU-ČSL. Přehodnotili jsme řadu plánovaných akcí. Rozhodli jsme se v této těžké době být stranou pomoci a konstruktivní spolupráce. Jsem přesvědčen, že lidé dnes nemají náladu na věčně remcající politiky, co si hrají na zásadovou opozici a hledají na druhých jen chyby. Od počátku krize intenzivně komunikujeme se členy vlády, dáváme zpětnou vazbu jednotlivým ministrům a úřadům a navrhujeme konkrétní opatření. Bohužel: ne vždycky jsme vyslyšeni a vláda dělá zbytečné a chaotické kroky.

Vedle konkrétní pomoci se soustředíme na potřebné změny zákonů. V Parlamentu jsme předložili desítky pozměňujících návrhů, v nichž jsme pamatovali na rodiče a na ty, co potřebují okamžitou pomoc. Hned na počátku jsme navrhovali ošetřovné ve výši alespoň 80 % vyměřovacího základu. Jsem rád, že tento náš návrh, i když se zpožděním, vláda nakonec podpořila. Ukazuje to naši odbornost a připravenost. Prosazujeme pomoc lidem, kteří pracují jako OSVČ na vedlejší činnost, lidem pracujícím na dohodách, malým firmám nebo penzérům, kterým vláda zakázala pracovat a živit své rodiny.

Vláda slibuje. Tlačíme na to, aby i pomáhala

Víme, že 38 % lidí prakticky vyčerpalo své rezervy a bez rychlé a účinné pomoci státu budou mít problémy. Nesmíme dopustit propadnutí rodin do chudoby a existenčních problémů, i když to bude státní rozpočet stát nemalé výdaje. Pomoc v krizi není morálním hazardem. Je to povinnost. Musíme však hledět i do budoucnosti. Musíme pracovat na obnově země a znovunastartování ekonomiky. Vláda zatím spíše dává přísliby nebo odkládá povinnosti. Srovnajme si to s jinými státy. Německá vláda připravila pomoc ve výši 22 % HDP, rakouská 9 %, polská 9,4 %. Česká vláda nabídla necelá 2 % HDP přímé pomoci a 16 % HDP v garancích. Ve slibech česká vláda exceluje, v konkrétní pomoci je to už slabší.

Malé a střední firmy pro udržení zaměstnanosti potřebují rychlou a přímou pomoc, a ta jde velmi pomalu. KDU-ČSL prosazuje, aby přímá pomoc státu byla masivní a rychlá! Nechá-li totiž vláda naše firmy a živnostníky pomalou pomocí vyhladovět, poroste nezaměstnanost a nás všechny to v čase bude stát na sociálním systému obrovské peníze.

Pomoci teď musí nejen vláda, ale i kraje, města a obce, kde máme jako KDU-ČSL silné zastoupení. Cesta není v tupých škrtech, ale v dobrých investicích, v podpoře lokálních firem a živnostníků. Když budou mít práci, udržíme naši ekonomiku v chodu. To je řešení, které prosazujeme! Když v příštích měsících více než jindy dokážeme při našich nákupech podporovat lokální výrobce, živnostníky a firmy, dokáže i celá naše země rychleji zvládnout tuto náročnou dobu a její důsledky.

Dokážeme-li v příštích měsících obnovy předvést podobné nadšení a sounáležitost, jaké jsme projeвили při výrobě ochranných pomůcek, věřím, že z této krize můžeme vyjít posíleni. Nejen hmotně, ale i duchovně – protože jsme nezapomněli na ty, kdo pomoc potřebují, a ocenili ty, kteří pomáhají. I to je přece jeden z důvodů existence KDU-ČSL. Jsem přesvědčen, že smysl své existence zatím naplňujeme. Prosím vytrvejte v tom!

Jsme s vámi.

Za celý tým předsednictva KDU-ČSL

Marian Jurečka

Jak ochránit své zdraví

1. Vyhybte se místům s **větším počtem lidí**.
2. Z **domu** vycházejte jen kvůli nezbytně důležitým věcem.
3. Kam **nemusíte – nechoďte**.
4. **Nákupy** soustřeďte do 1 dne. Kupujte raději potraviny balené.
5. Nechoďte **k lékařům** na kontroly, které nejsou nutné. S akutními problémy naopak chodte!
6. Zjistíte-li u sebe **akutní problémy s příznaky koronaviru** (zvýšená teplota, suchý kašel, dušnost, bolest svalů, únava), nechoďte k lékaři, ale zavolejte mu.
7. Mějte po ruce **telefon** na svého ošetřujícího lékaře.

8. Když jdete ven, **vezměte si roušku** nebo respirátor. Používejte rukavice, abyste se zbytečně nedotýkali holýma rukama předmětů.
9. Po návratu domů si řádně (až 40 vteřin) **umývejte ruce mýdlem**, nejlépe antibakteriálním.
10. **Nesahejte** si zbytečně na obličej.
11. Jezte **dostatek vitaminů** a více pijte.
12. **Omezte návštěvy rodin** mezi sebou. Svým rodičům a prarodičům spíše telefonujte, než abyste je osobně navštěvovali.
13. Nabídněte zejména **seniorům** možnost nákupu a vyřízení jiných důležitých věcí.
14. **Uklidňujte své blízké**. Věřme, že mimořádná situace v krátké době skončí. Extrémní obavy nikomu nepomohou.
15. **Vycházky do přírody** a tam, kde není mnoho lidí, jsou pro všechny, a zvláště ty dříve narozené, velmi vhodné.

Vít Kaňkovský
a Šárka Jelínková

O koronaviru pro těhotné a maminky

Máte příznaky onemocnění a jste těhotná? Jak postupovat? Manuál o koronaviru od primáře novorozeneckého oddělení FN Olomouc a senátora za KDU-ČSL Lumíra Kantora.

✓ Co je nový koronavirus?

Koronaviry jsou velká čeleď virů, které mohou způsobovat onemocnění od běžné rýmy po závažnější stavy. Nový koronavirus je kmen viru, který se u lidí dříve nevyskytoval. COVID-19 je infekční onemocnění způsobené posledním objeveným koronavirem (SARS-CoV-2).

✓ Jak se virus šíří?

Virus se přenáší z člověka na člověka vdechutím kapének (při kýchnutí či zakašlání někoho s nákazou COVID-19) nebo kontaktem s kontaminovanými povrchy.

✓ Symptomy onemocnění

Mnozí infikovaní zaznamenají jen mírné příznaky nemoci a brzy se zotaví. U jiných může mít onemocnění závažnější průběh. Symptomy: **horečka, kašel, dušnost, bolest svalů, únava**.

✓ Jsou těhotné ženy ohroženější?

Může se virus přenést na dítě?

U těhotných neexistuje vyšší riziko nakažení COVID-19 nebo závažnějších symptomů než u jiných dospělých stejného věku. Nejsou důkazy potvrzující přenos viru na nenarozené dítě během těhotenství nebo přenos na novorozence při porodu. Průběh COVID-19 bývá u novorozenců, kojenců a malých dětí mírný.

✓ Co dělat, když onemocní?

Pokud u vás propuknou příznaky, jako je kašel, horečka a dušnost:

- Zůstaňte doma a zavolejte svému poskytovateli zdravotní péče.
- Uveďte, že jste těhotná.

✓ Pokud se u vás potvrdí onemocnění COVID-19:

- Zavolejte své porodní asistentce nebo poskytovateli předporodní péče a upozorněte, že jste nemocná.
- Požádejte je o radu, jak postupovat dál v případě domluvených návštěv předporodní péče a plánování porodu.

✓ Preventivní kroky, jste-li těhotná:

- Informujte se o COVID-19 z důvěryhodných zdrojů.
- Udržujte se v kondici fyzickou aktivitou.

- S obavami týkajícími se COVID-19 se obraťte na svého poskytovatele předporodní péče.
- Informujte se u svého poskytovatele předporodní péče, jak postupovat ohledně domluvených návštěv předporodní péče a plánování porodu, nebo kdybyste onemocněla COVID-19.
- Ujistěte se, že máte doma dost běžných léků proti horečce a potřebných zdravotnických pomůcek (papírové kapesníčky, teploměr). Berete-li léky na předpis, doplňte si zásobu, nebo zvažte doručení poštou.
- Zásobte se potravinami a domácími potřebami na 2–4 týdny. Připravujte se postupně, nenakupujte bezhlavě.
- Aktivujte své přátele a známé (přirozená sociální síť). Kontaktujte rodinu, přátele, sousedy či komunitní poskytovatele zdravotní péče a naplánujte si, jak budete postupovat v případě šíření COVID-19 nebo pokud onemocníte.
- Řiďte se pokyny vlády a hygieniků.
- Pokračujte v běžné hygieně.

✓ Hygiena rukou

Často si myjte ruce. Používejte mýdlo a vodu nebo dezinfekční přípravky na ruce na bázi alkoholu:

- před jídlem a po použití toalety;
- poté, co se vysmrkáte, odkašlete si nebo kýchnete;
- pokud jste byla na veřejném místě;
- pokud jste se dotýkala povrchů na veřejných místech;
- pokud jste se dotýkala jiných lidí.

Vyhýbejte se kontaktu s nemocnými, zvláště s těmi, kteří kašlou. Nedotýkejte se svého obličeje, nosu a očí.

Vyhýbejte se většímu počtu lidí, veřejným akcím a společenským událostem tam, kde se nemoc přenáší v rámci komunit.

✓ Při šíření nemoci COVID-19 si udržujte zdravý odstup:

- vyhýbejte se velkým davům, obzvláště v uzavřených a špatně odvětrávaných prostorách;
- potraviny si obstarávejte mimo nákupní špičku;
- v době dopravní špičky nejezděte MHD;
- cvičte raději venku než uvnitř.

✓ Noste roušku.

Čekají nás podstatné změny

PŘEDSEDA KDU-ČSL MARIAN JUREČKA
O 4 NEJDŮLEŽITĚJŠÍCH OPATŘENÍCH
PRO LIDI A PRO ČESKOU REPUBLIKU

Koronavirus změnil naše dosavadní životy a hodnoty zásadním způsobem. Na jednu stranu se cítíme ohroženi a pozitivně dodržujeme všechna hygienická opatření. Na druhou stranu máme jedinečnou šanci trávit čas v bezpečí domovů a se svou rodinou.

Symbolem dnešních dnů se stala rouška. Lidé si uvědomují vážnost situace a respektují nařízení a doporučení lékařů a hygieniků. Stále více lidí se snaží pomáhat. S rozvozem jídla, hlídáním dětí, finanční pomoci nebo právě šitím roušek. Vlna solidarity a vzájemné pomoci je nesmírně důležitá, protože vytváří ve společnosti pozitivní atmosféru, že společně to zvládneme.

Lidé instinktivně cítí, že teď není čas na remcání a hledání viníků, ale na konkrétní drobnou práci, kterou každý z nás podle svých schopností a možností může přispět ke zvládnutí pandemie v naší zemi. Čas na zhodnocení a oprávněnou kritiku teprve přijde. To podstatné ale bude v němčem jiném!

Aby byla opatření účinná, musí být rychlá

Čekají nás krušné, složité a nelehké časy. Budou ohroženy statisíce pracovních míst. Poroste nezaměstnanost, mnoho lidí a firem nebude schopno splácet své závazky a mnoha rodinám hrozí propadnutí do existenční nejistoty.

Pětina všech lidí nemá finanční zásoby na více než jeden měsíc a polovina z nich je schopna vydržet maximálně tři měsíce. Teprve v této chvíli se pozná charakter národa a síla našeho státu. Musíme dokázat, že tváří v tvář těmto náročným požadavkům obstojíme. Rouškami to teprve začíná. Osobně jsem přesvědčen, že to dokážeme. Ale musíme udělat opatření, o kterých se nám ještě před nedávnem ani nezdálo.

Kupní síla lidí a sociální „plachta“

1. / Za prvé, musíme uchovat plynulost výplat mezd a udržet kupní sílu obyvatelstva. Stát se musí zaručit za výplaty nejen lidí v karanténě, ale všech zaměstnanců v ohrožení. A neopomíjet ani OSVČ, drobné podnikatele, lidi na Dohodu o provedení

dení práce a Dohodu o pracovní činnosti. Podobně postupují i v jiných zemích. Například Dánsko se zavázalo, že bude hradit 75 % mzdy, zaměstnavatel 25 %, a to po dobu tří měsíců. Firmy, které na to přistoupí, nesmí tyto zaměstnance propustit. Skutečně: Není čas na nějakou drobnou sociální síť, ale na mohutnou plachtu, která nedovolí propadnutí až na dno.

Stop stav u splácení úvěrů a hypoték

2. / Za druhé, bude nutné vyhlásit stop stav pro splácení úvěrů a hypoték pro domácnosti, živnostníky a firmy, kteří jsou zasaženi koronavirovou nákazou. Vyhlásit daňové prázdny na příští dva tři měsíce pro konkrétní skupiny a sektory ekonomiky. Daňové výpadky si můžeme od firem stáhnout až v době obnovení normálního chodu ekonomiky. V této situaci nemá smysl řešit výši schodku rozpočtu.

Digitalizace a robotizace

3. / Za třetí je to digitalizace a robotizace. Dopady pandemie budou i pozitivní. Společnost, která jich využije, bude mít výhodu. Budou se prosazovat nové modely fungování firem, práce nebo vzdělávání. Dálková komunikace přinese rozvoj práce na dálku, e-learningu apod. Stát se v této oblasti musí v příštích letech skutečně stát plně digitalizovaným. Bude to klíčový úkol pro všechny politiky bez rozdílu stranické knížky.

Připraveni na budoucí krizi

4. / Za čtvrté: resilience, odolnost. Po opadnutí pandemie se musíme jako společnost zaměřit na větší odolnost a schopnost vzdorovat nepříznivým silám a krizím. Nemyslím tím jen hromadění zásob všeho druhu, ale celkovou revizi našeho přístupu k životu. Musíme zlepšit celý systém krizové komunikace a krizového managementu. Nenechat vše pouze na státu, ale aktivně do systému resilience vtáhnout i obce, firmy nebo domácnosti.

Což takhle opět otevřít debatu o nějaké nové formě vojenské nebo civilní služby? Velmi bych se přimlouval za zavedení národní občanské služby, kterou mají třeba v Izraeli, kde každý mladý muž a žena, po-

kud nechce vstoupit do vojenské služby, musí jeden až dva roky pomáhat v nemocnicích, školách, domovech důchodců nebo při ochraně přírody. Těmito činnostmi se přispívá k pocitu sounáležitosti s komunitou a k resilienci obyvatelstva.

Nespoléhat se na Čínu, ale na sebe

V hospodářské politice dojde k větší diverzifikaci výroby. Nesmíme se spoléhat na firmy v Číně. Výroba se bude přesunovat opět více i do Evropy. Jako stát a společnost na to musíme být připraveni a tento trend podporovat. Budování odolnosti se stane samozřejmou součástí řízení firem i veřejných institucí.

Marian Jurečka
předseda KDU-ČSL

Bartošek: Bezpečnost není samozřejmá

„Koronavirus je zdvižený prst. Bezpečnost není samozřejmá. Musíme si ji budovat a čeká nás mnoho práce. Věřím, že se nám povede naplno využít naše vlastní kapacity a bezpečnostní průmysl, a doufám, že při efektivním hospodaření s veřejnými prostředky nebude potřeba osekávat akceschopnost naší armády.“

Šiřme naději proti strachu!

ROZHOVOR PAVLA MAREŠE
S VÍTEM KAŇKOVSKÝM,
POSLANCEM KDU-ČSL
A ČLENEM ÚSTŘEDNÍHO
KRIZOVÉHO ŠTÁBU,
O DOBĚ KORONAVIROVÉ

Něco mnohem víc než chřipka

■ Kdy jsi začal tušit, že koronavirus nebude „nějaká chřipka“, ale něco jiného a závažnějšího?

Ještě v průběhu ledna jsem koronavirové nákaze v Číně nepřikládal velký význam. Až katastrofické zprávy koncem ledna dávaly tušit, že to může být globální problém. A opravdu mi zatrnulo při katastrofickém šíření nákazy v Itálii v druhé polovině února.

■ Co na COVID-19 říkáš jako lékař? Jaká rizika tento všeobecně vypjatý stav skrývá?

Nový koronavirus je nebezpečný hlavně tím, že o něm přes veškerou snahu stále více nevíme, než víme. V podstatě za pochodu se zkoumají jeho vlastnosti, které jsou v mnohém zrádné a různorodé a stále těžko odhadnutelné v čase. Nevíme, zda bude, či nebude mít sezónní ráz. Není známo, jak dlouho bude imunizován ten, který nákazu prodělal. Průběh onemocnění je u různých pacientů velmi různorodý. V tom všem je koronavirus nejen pro zdravotníky stresující. Přistupuje k tomu extrémní nakažlivost, jež klade velké nároky na zdravotníky. A konečně vědomí, že kvůli protikoronavirovým opatřením se musí odkládat další potřebné zdravotní činnosti, je pro lékaře i zdravotní sestry opravdu velmi náročné – rozhodnout, který výkon snese odkladu a který nikoliv a případně na jak dlouho.

■ Co říkáš na nelogičnosti, které vláda dopouští? Návštěvy vlastních prarodičů ne, ale obchody ano. Proč týden po Velikonocích postrádáme konkrétní metodické průvodce všednodenními situacemi?

Těch nelogičností je celá řada – trochu to působí, že vláda dělá některá opatření nahodile – často zřejmě i podle vývoje veřejného mínění. Situace je složitá, nikdo z nás nic podobného nezažil. Některým opatřením ale chybí logické zdůvodnění a koncepcnost jednotlivých kroků. Připravit souhrnný materiál je složité i pro nás v opozici. Co jeden den platí, totiž už druhý den nebo ještě téhož večera platit nemusí...

Krizové řízení v krizi

■ Jaký je tvůj status v Ústředním krizovém štábu? A co je klíčovou a nenahraditelnou rolí štábu?

Do krizového štábu jsem byl nominován jako lékař se zkušenostmi krizového manažera. Jsem členem pléna Ústředního krizového štábu, který se schází 1x týdně formou videokonference – jde o 30 lidí z různých segmentů. Mimo plénum pracuje několik pracovních skupin rozdělených podle zaměření – skupina pro nákupy ochranných pomůcek, skupina pro dopady koronavirové nákazy atd. Přináším na jednání problémy, které nejsou ve středu zájmu vlády. Vyvíjím tlak na zapojení českých firem, na řešení situace v sociálních službách, které se mj. potýkají s problémy kolem testování

klientů i zaměstnanců, ale také s financováním. Na posledním jednání jsem žádal plán uvolnění plánovaných zdravotních výkonů, aby nedošlo k poškození pacientů odkládáním některých úkonů. Náměstka Prymulu jsem důrazně požádal i o to, aby připravil plán postupného uvolnění bohoslužeb. Snažím se planě nekritizovat, ale burcovat vládu k řešení i toho, co buď nevidí nebo nepovažuje za důležité. Snažím se i předkládat návrhy řešení.

■ Jak si vysvětluješ, že se krizové řízení státu dalo do chodu za tak dlouho, téměř za 14 dní? Byla v tom skutečně Babišova nechota sestoupit z mediálního piedestalu?

Podle mne Andrej Babiš skutečně nechtěl předat část ořezů ministru Hamáčkovi. Vše tomu nasvědčuje.

„Vypnutá“ svoboda

■ Záhy byl vyhlášen nouzový stav. Čím se liší stav nouzový od nenouzového? Co vše je v takovém čase „vypnuto“?

Nouzový stav je mimořádný legislativní nástroj, který dává vládě velké pravomoci v oblasti krizového řízení státu. Na jeho vyhlášení navazují mimořádná opatření vlády, která deklarují např. omezení pohybu osob, zákaz vycestování atd. Těch omezení je celá řada a nutno říci, že asi nikdo z nás nezažil po Listopadu 89 tak výrazné omezení svobody. Náročná zkušenost pro nás všechny...

■ **Vypnutí některých svobod se nesmí stát samozřejmostí. Ale není zdraví bližší než cokoli jiného?**

Zdraví je jedna z nejvýznamnějších hodnot, které máme a které je třeba chránit. Při zvládnutí koronavirové pandemie je jistě akceptovatelné na nějakou dobu omezit další nenahraditelnou hodnotu, a tou je svoboda. Akceptovat omezení svobody lze ale jen na nejnútnejší možnou dobu. Jakmile to situace dovolí, je třeba postupně všechna omezení zrušit a navrátit společnosti kdysi nelehko nabytou svobodu. Za to musíme bojovat.

■ **Kde se Česko inspiruje, aby úspěšně potlačilo epidemii?**

Velkou inspirací je pro nás například Tchajwan, který zvládl akutní fázi pandemie asi nejlépe ze všech států. Nejspíš jeho zkušenost s nákazou SARS (před lety) a velmi pokročilá digitalizace země sehrála zásadní úlohu i v letošním boji s koronavirem.

■ **Můžeme si pravdivě a otevřeně popsat, jak došlo k onomu obrovskému zanedbání ochrany lidí v první linii? Jak si vysvětluješ, že vláda takovým způsobem neodhadla situaci s ochrannými pomůckami?**

To je pro mne nevysvětlitelné a určité bude třeba s odstupem podrobně zanalyzovat kroky vlády během února a první poloviny března. Už koncem ledna navrhovala opozice projednání situace kolem nákazy novým koronavirem ve Sněmovně. Já jsem totéž zmiňoval v únoru a začátkem března a teprve pak vláda začala

ochranné pomůcky řešit. To už ale bylo v situaci, kdy ochranné pomůcky byly „vyprodány“ a evropské země uzavřely své trhy. Alarmující ovšem je, že vláda ani nevěděla, kolik pomůcek v prvních týdnech budou jednotlivé segmenty potřebovat. Jedinou omluvou je, že takový rozsah pandemie nemohl nikdo dhadnout.

■ **Je hlavním problémem v boji proti důsledkům koronaviru to, že obyvatelé nejsou protestováni?**

Nízká úroveň testování populace je zásadní problém, ale ne jediný. V plánu uvolnění restrikcí hraje zásadní úlohu navýšení testovacích kapacit, abychom měli informaci o tom, jak si v boji proti koronaviru skutečně stojíme.

Jak si udržet dobré poměry

■ **Číslo o nákaze jsou v týdnu po Velikonocích relativně dobrá. KDU-ČSL nežbrblá, ale účinně pomáhá – naši představitelé v obcích, městech a krajích i běžní členové. Jak si tento dobrý stav udržet? Co dělat a nezkazit si to?**

Musíme mít potřebnou dávku trpělivosti a moudrosti. Všichni cítíme, že je nutné postupně restriktivní opatření uvolňovat, je třeba to ale udělat cestou postupných kroků, a to velmi promyšlených a koncepčních. Zásadní úlohu v tom musí hrát epidemiologové, nikoliv politici a tlaky některých segmentů.

■ **Co mohou dělat členové KDU-ČSL a naši čtenáři?**

Všichni můžeme udělat hodně, mimo jiné ve svém okolí. Tam, kde je nutné ochránit naše seniory nejen před vlastní nákazou koronavirem, ale také před druhotnými negativními důsledky. K nejrizikovějším faktorům patří pocit osamělosti a sociálního vyčlenění v důsledku karanténních opatření. Takže i když je pro rodiče či prarodiče potřebné, aby je jejich blízcí nenavštěvovali, využijme všechny alternativní způsoby, abychom jim kontakt s blízkými zajistili. Telefonujeme jim, hovoříme s nimi přes okno, píšeme jim, nenechme je napospas samotě. Druhý úkol, který máme, je šířit mezi lidmi naději, protože nemalá část společnosti propadá strachu jak z koronaviru, tak z následného ekonomického útlumu, který je více než pravděpodobný.

Děkuji za rozhovor.

Dva dopisy předsedy KDU-ČSL premiérovi

Zjednodušte a zrychlete finanční pomoc!

• 20. 4. / Vážený pane premiére, obracím se na Vás s žádostí o rychlejší a plošnější řešení pomoci lidem a firmám, kterým kvůli pandemii COVID-19 výrazně poklesly nebo zcela ustaly příjmy. Stát musí v situaci nejhorší od 2. světové války vytvořit **záchrannou plachtu** a nenechat české občany bez pomoci. Naši podnikatelé sledují, jaké podpory se dostává občanům a firmám v Rakousku, Německu nebo Anglii, a čekají na podporu, která k většině z nich stále nedorazila. ... Například Velká Británie poskytuje peníze na základě žádostí z minulých daňových přiznání. Do 3 dnů poskytnou úvěr, a to do výše 1 kvartálního obrátu, a až následně řeší další administrativní kroky (zda půjde o pomoc dotační, trvalou nebo bezúročný úvěr). Obdobně podnikatelé z Německa obratem dostávají vyplacenu nemalou částku pomoci.

U nás naopak celá řada podnikatelů zažádala v rámci vyhlášených programů stát o pomoc, ale dosud se nedočkala odpovědi nebo jim byla pomoc odmítnuta. Tito lidé musí platit své závazky a živí také své děti, které na současnou situaci nesmí doplácet. Proto apeluji na vládu, aby přístup k pomoci zjednodušila a výrazně zrychlila. KDU-ČSL připravila balíček legislativních opatření, který myslí na nejvíce ohrožené skupiny lidí.

Vedle návrhu na **navýšení ošetrovního na 80 %** vyměřovacího základu, který už MPSV přijalo, chceme **pomoci lidem na DPP a DPČ, OSVČ na vedlejší činnost**. Je třeba myslet i na malé firmy (s. r. o.), které často nemají zaměstnance, ale pro majitele a jednatele v jedné osobě se jejich podnikání stalo jediným zdrojem obživy. Na ně stát vůbec nepamatuje. ... **Kompenzaci nákladů na nájemné** ve výši 70 % navrhuje subjektům, které musely kvůli koronavirovým opatřením zavřít. Jde hlavně o firmy z oblasti obchodu, služeb, gastrorosektoru, které už nyní vědí, že v podnikatelské činnosti vytrvají podle toho, zda jim stát pomůže s kompenzací nákladů na nájemném.

Aktuálně stanovenou délku **kurzarbeitu** je třeba prodloužit na 6 měsíců. Firmy obvykle nedokážou obnovit výrobu během 2 měsíců, mnoho z nich ztratilo nebo brzy

Symbolem nouzového stavu jsou opuštěná obchodní centra, která se budou otevírat až úplně naposledy.

ztratí zakázku. Je třeba, aby stát vytvořil záchrannou plachtu. **Lidé nesmí přijít o práci!** Stát by měl navíc garantovat dostatečné kompenzace i živnostníkům, kteří musí mít zavřené podniky i po 30. 4. Vláda musí co nejdříve představit konkrétní plán masivních **investic do nových oborů**, které mohou rychle nastartovat naši ekonomiku. Perspektivním oborem jsou například **nanotechnologie**, ve kterých je náš stát na špici, zároveň bychom se tak zbavili závislosti na dodávkách ze zahraničí, a naopak bychom to byli my, kdo by v současné době exportoval. Děkuji Vám za podporu a pochopení mého apelu.

Marian Jurečka
poslanec a předseda KDU-ČSL

tek roku je pro ně dobou nejistoty a nutného překlenutí výdajů bez státní dotace. Pro připomenutí: Požadavky krajů na dotace pro sociální služby pro rok 2020 byly 24 460 458 021 Kč. Skutečně rozděleno ale bylo jen 17 597 411 712 Kč. To je jen pro letošek rozdíl **6 863 046 309 Kč!** Pomoc v péči o sociálně potřebné, včetně péče o naše seniory, si vyžaduje **adekvátní finanční podporu ze strany státu**. Apeluji na Vás, abyste garantoval, že prostředky ze státního rozpočtu určené na zabezpečení sociálních služeb neziskovými organizacemi (Charita ČR, Diakonie a mnoho dalších neziskových a příspěvkových organizací) budou navýšeny o další nezbytné výdaje způsobené současnou pandemií. Děkuji za podporu a pochopení mého apelu.

Marian Jurečka
poslanec a předseda KDU-ČSL

Garantujte peníze pro sociální služby!

• 1. 4. / Vážený pane premiére, obracím se na Vás kvůli neutěšené situaci v sociálních službách. Jde o nedostatek personálu, finančního zabezpečení a **kritický nedostatek ochranných pomůcek**. Pokud si už poskytovatelé zajistí ochranné pomůcky sami, potýkají se s úhradou **vysokých nákladů na dezinfekci a ochranné prostředky**. Zvyšují se jim i provozní a mzdové náklady.

Bez nasazení zdravotníků a poskytovatelů sociálních služeb se, jak víte, šíření pandemie nezbavíme. Sociální služby nemají žádné finanční rezervy a několik let fungují na hranici udržitelnosti! Každý začá-

Výtka premiérovi

• 18. 3. / Obcházení krizového zákona a pozdní aktivace Ústředního krizového štábu se na březnovém jednání Senátu

stala předmětem ostré kritiky předsedy lidovecké frakce Petra Šílara. „Když byla vládnoucí ideologie v rozporu s fakty, byla fakta potlačena a zvítězila ideologie. V současnosti je to sebestřednost – podle mne názory psychopata, který je dnes premiérem naší země,“ uvedl Šílar.

KDU-ČSL pro vyšší ošetřovné od začátku

Lidovci už na počátku dubna žádali ve Sněmovně vyšší ošetřovné. Ideálně ve výši 100 %, ale byli by podpořili i 80 % ze mzdy. Situaci komentuje poslanec Marek Výborný: „Vládní koalice tehdy na opozici ukazovala prstem a argumentům, že se rodinám rapidně sníží celkové příjmy a koupěschopnost, se vysmívala. Uběhlo pár dní a náš scénář se naplnil. Ministr Maláčová (ČSSD) se náhle vyděsí z celkové situace českých rodin a volá po zvýšení ošetřovného. Přijde vám tohle divadlo také absurdní? Kdo volal, že jsme všichni na jedné lodi a že musíme společně, bez ohledu na koalici či opozici, jednat a pomáhat našim občanům? Výsledkem koaličního hlasování bylo 99 % opozičních návrhů smetených ze stolu. Mohlo by to být úsměvné, kdyby to nebylo smutné. Jak mají mít občané důvěru ve stát, když vláda provádí jeden názorový obrat za druhým? A nejde jen o ošetřovné. Můžu si být jistý tím, že to, co platí dnes, nebude zítra změněno, nebo zrušeno? Chybí plán. Vláda po nás chtěla shovívavost a ohleduplnost. V ledasčem jsme ji dokázali pochválit. Ale zavírat věčně oči nad přešlapy opravdu nemůžeme.“ (red)

Zabraňme dluhové pandemii!

Celý svět bojuje s koronavirovou krizí. Život se fakticky zastavil. Děti nechodí do školy, tisíce živnostníků a podnikatelů zastavily výrobu. Obrovské dopady na ekonomiku se nikdo netroufá odhadnout. Solidní životní úroveň, dovolená u moře a další radovánky se pro mnohé staly automatickou součástí života. Odvykání nebude lehké. A co hůř: pro mnohé budou dopady krize ještě závažnější. Náš životní styl s sebou nese řadu závazků v podobě rozmanitých úvěrových smluv, hypoték apod. Na plnění závazků začínáme vidět slepou uličku, do níž jsme se dostali. Po koronavirové pandemii hrozí pandemie dluhová. Stát k této skutečnosti nesmí zůstat hluchý. Je třeba se připravit včas, s vědomím, že naši pozornost si zaslouží dlužník i věřitel. V KDU-ČSL máme radost ze schválení zákona LEX

COVID – justice. Výsledkem jsou rozumné změny, jež pomůžou lidem, kteří si ještě před měsícem nedovedli představit, že by čelili exekuci, a kteří dnes budou čelit nebezpečí dluhových spirál. Současně jsme respektovali stav legislativní nouze a udrželi přiměřenou vyváženost celého systému vymáhání práva.

Zde jsou klíčová opatření. Do 30. 6. 2020 moratorium na mobiliární exekuce a dražby. Exekutor jednoduše nepřijde do karantény oblepit televizor a další vybavení domácnosti. Do 31. 8. insolvenční moratorium – ochrana podnikatelů před insolvenčním návrhem ze strany věřitelů i před případným vlastním návrhem na svou firmu ze zákona. Firmám se tak otevírá prostor pro překonání krize a pokračování v podnikání, aniž by musely projít konkurzem. Sjednávají se pravidla pro vstup do insolvence pro právnické i fyzické osoby. Obdobně důležitá je ochrana daňového bonusu a odstupného v exekuci. Zvláště dnes, kdy lze očekávat vyšší počet nezaměstnaných.

Pro rodiny je klíčová ochrana střechy nad hlavou. Zpeněžit v dražbě obydli bude možné až od výše dlužné jistiny 100 000 Kč (a ne 30 000 Kč jako dosud). Novou ohroženou skupinou se stává střední třída s majetkem, domky a byty. Toto časově neomezené opatření zabrání tomu, aby kvůli dluhu 31 000 Kč přišli o střechu nad hlavou. Do 30. 6. se mi také podařilo omezit sankce na úroveň úroku z prodlení v zákonné výši. Do konce roku 2020 se upravují disponibilní prostředky na účtu dlužníků, které mohou využít k péči o rodinu, a to až do výše čtyřnásobku životního minima (15 440 Kč) oproti dnešnímu dvojnásobku. Snažíme se ochránit i platící dlužníky v insolventi. Opatření je mnohem víc.

Intenzivně pracujeme i na dokončení novely exekučního řádu. Zde se musíme vyrovnat s historickou zátěží velkého

množství marně vymáhaných exekucí, stejně jako se stavem, kdy z drobné jistiny máme mnohonásobně vyšší dluh s obrovským příslušenstvím v podobě úroků či sankcí. Zřídit chráněný účet, vyřešit přidělování exekučních návrhů a další. Čeká nás hodně práce. Chceme-li ale zabránit dluhové pandemii, není na co čekat.

Marek Výborný
poslanec

Návrhy KDU-ČSL v době koronaviru

Vláda splnila

- ✓ Zrušení daně z nabytí nemovitosti
- ✓ Zapojení veřejnoprávních médií do výuky
- ✓ Znovuotevření farmářských trhů
- ✓ (Po otálení) vyšší ošetřovné = 80 % mzdy

Vláda odmítla (k 22. 4. 2020)

- ✗ Ošetřovné a podpora pro lidi na DPP a DPČ
- ✗ Příspěvek na bydlení místo odkladu nájmu
- ✗ Odvod DPH jen z proplacených faktur
- ✗ Podpora malých eseróček a OSVČ na vedlejší činnost

Vláda neuzavřela (k 22. 4. 2020)

- Podpora nanotechnologického průmyslu
- Dofinancování sociálních služeb
- Podpora českých firem
- Kurzarbeit prodloužený na půl roku

Na větší soběstačnosti Česka v zemědělství a potravinářství pracoval Marian Jurečka už jako ministr zemědělství ve vládě B. Sobotky.

Poučení? Soběstačnost ČR i EU

Pandemie koronaviru donutila státy přistoupit k razantním ochranným a bezpečnostním opatřením. Ochromila každodenní život. Zaútočila razantně na zdraví obyvatel. Zastavila ekonomiku.

Dopady budou nemalé. Nejdůležitější je teď co nejrychleji s virem zatočit a vrátit se k normálnímu chodu společnosti. A jak se z nové zkušenosti poučit do dalšího života?

Na jedné straně jsou počty nakažených a zemřelých, na straně druhé adekvátnost opatření, jejich načasování, připravenost států na pandemii... Tuto (ne)rovnici intenzivně řeší vlády celého světa.

Jak se řeší u nás? Proč vláda dopustila, že nebyli dostatečně chráněni zdravotníci, kteří s virem bojují v první linii? Jak to, že premiér v určité chvíli blahosklonně přecházel fakt, že celý národ šíje roušky?

Jak to, že nebyly včas ochráněny domovy pro seniory a další sociální zařízení? Jak to, že nebyli dostatečně chráněni hasiči, policie, armáda, prodáváci, řidiči MHD nebo popeláři?

Jak je možné, že v naší zemi jedou na plné obrátky 3D tiskárny a tisknou ochranné štíty a respirátory, ale stát si jich nevšímá? Proč stát nepodpořil textilky, které obratem změnily sortiment? Co je s univerzitními a vědeckými pracovišti, které vyvíjejí ochranné pomůcky a testy a zdarma je šíří k dalšímu využití? Co se soukromými výrobci dezinfekčních prostředků?

Ano, jsme soudržný a vysoce soběstačný národ, ale bez potřebných povolení a razítek, tedy nepřímé podpory státu, to jde stěží a jsou to spíš pirátské akce... Stát nakupuje draze v daleké východní cizině, aniž by využil potenciál svých lidí a dal jim v této složité době práci! Teď více než

jindy je přitom důležité podpořit chod domácí ekonomiky, aby dopady krize na jedince, rodiny a firmy byly co nejmenší! Aby v rodinách zůstalo co nejvíce peněz! Aby výrazně nestoupala nezaměstnanost! Stát musí podpořit firmy i drobné podnikatele. Pomoci rodičům samoživitelům. Pomoci lidem překonat období snížených příjmů, kdy mají závazky vůči bankám. To vše bez zbytečných byrokratických překážek.

Co zásobování léčiv? Výrobní linky většiny farmaceutických firem jsou v Asii. Tato mimořádná situace ukazuje, že Evropa musí být do budoucna soběstačná, aby se neohrozilo plynulé zásobování léky. Podobné je to se zemědělskou výrobou: domácím producentům jsme ztížili možnosti dodávek na domácí trh, a tak se z většiny zásobujeme dovozem... Budeme se moci v této sezóně spolehnout na dovoz? Pokud ne, budou schopni náš trh dostatečně zásobit domácí pěstitelé a chovatelé?

V tom je varovné ponaučení z koronavirové krize. Zaměřit se na lepší využití vlastního lidského a dalšího kapitálu. Na vybudování nového bezpečného a soběstačného státu! Společně to zvládneme! Je třeba nastavit nové bezpečnostní zásady. Nesmíme už při žádné další krizi stát „jako nazí v trní“ a být vydáni napospas spekulantům s ochrannými prostředky. Buďme soběstační, Česko i EU, protože příště už nám nikdo nemusí prodat nic.

Jan Bartošek

místopředseda KDU-ČSL

Život po koronaviru

Změní koronavirová pandemie politiku? Nevíme, ale máme šanci změnit svůj přístup k životu a jeho vnímání. Pandemie je v tomto ohledu pro naši společnost příležitostí. Kvůli koronaviru se velké množství lidí obává o zdraví a život. Mnozí stojí tvář v tvář smrti. V takové situaci jsme ve světovém měřítku nebyli od druhé světové války. Vidíme zároveň už nyní, jak neuvěřitelně se společnost dokázala semknout, aby zajistila vlastními silami pomoc nejohroženějším skupinám obyvatelstva a pracovníkům v první linii.

Nejde jen o šití roušek. Dokázali se spojit restauratéri a hoteliéři, aby zajistili obědy zdarma seniorům. Dokázali se spojit vědci a akademici, aby vyrobili dostatečné množství dezinfekce pro nemocnice. Dokázali se spojit technici a informatici, aby dokázali tisknout na 3D tiskárnách a laserových řezačkách ochranné plastové štíty pro zdravotníky a sociální pracovníky. Dokázali se spojit i marketéři, aby vytvořili přehledné weby, komunikační platformy a rezervační systémy.

Čekal by někdo takovou vlnu solidarity? Předtím jsme byli neustále konfrontováni s tím, že se lidé navzájem vzdalují. Nebo že většina myslí sobecky jen na sebe a svou rodinu. Teď se máme příležitost semknout. Posílit vztahy uvnitř rodin i pracovních kolektivů. Snad budeme mnohem více přemýšlet, kdy navštívit své blízké a známé, které jsme dlouho neviděli.

Snad si dokážeme více užívat radost ze společných setkání.

Další příležitost se týká zdraví. V Česku zemře 50 % lidí na kardiovaskulární onemocnění, způsobená především nezdravým životním stylem. Koronavirová krize může změnit náš přístup k vlastnímu zdraví a prevenci. Máme šanci si mnohem více uvědomovat svou zranitelnost. Hluběji se zamýšlet nad hodnotami, nad tím, co je a co není v životě důležité. Koronavirus se neobjevil náhodou, může za něj nejspíš lidská nezodpovědnost. Po koronaviru bude ideální čas si uvědomit, že tu Země není pro lidi, ale lidé pro Zemi a pro sebe navzájem.

Petr Hladík

místopředseda KDU-ČSL

Chytrý tchajwanský boj s COVID-19

■ TOMÁŠ ZDECHOVSKÝ

Domácí produkce ochranných prostředků. Chytrá karanténa jen u těch, kdo představují riziko. Spolupráce s odborníky a preventivní opatření. To jsou zbraně proti šíření COVID-19 na Tchajwanu. Inspirujme se.

Po vypuknutí pandemie v Číně se mělo za to, že Tchajwan bude jednou z nejpostiženějších oblastí. Nestalo se tak. Hospodářství i zdravotnictví zatím vše zvládají. Země navíc darovala 10 milionů roušek nejvíce postiženým zemím, protože se na pandemii řádně připravila a má jich přbytek. Přímo Česku Tchajwan daroval 25 plicních ventilátorů a 100 zdravotnických ochranných masek s vysokou antivirovou ochranou.

Čínská republika (jak zní oficiální název Tchaj-wanu) je ostrovní stát ležící zhruba sto kilometrů od pevninské Číny, v němž žije zhruba 23,5 milionů obyvatel. Obyvatelé se koncentrují do několika velkých měst a pohybují se vesměs hromadnou dopravou. Týden před Velikonoce měl ale Tchajwan jen 363 nakažených, 5 mrtvých a 54 vyléčených, a to přesto, že není členem Světové zdravotnické organizace (WHO), a tudíž nemá přístup k důležitým vědeckým informacím a datům.

Jak se to Tchajwanu podařilo? Dokázal se poučit z vývoje během epidemie SARS (2003), která ho zastihla nepřipraveného. Tehdy zde zemřelo 73 lidí a země utrpěla velké hospodářské škody. Nedůvěra a ostražitost vůči komunistické Číně vedla k posílení prevence. Na nynější epidemii proto Tchajwan zareagoval okamžitě, hned co se objevily první zprávy o šíření neznámé nemoci v Číně. 31. prosince 2019 začaly důkladné kontroly a karanténa pro lidi, kteří přiletěli z provincie Wu-chan. V lednu 2020 začal Tchajwan monitorovat

všechny, kteří byli během předchozích dvou týdnů ve Wu-chanu, měli horečku a projevovaly se u nich symptomy infekce horních dýchacích cest. Lidé byli testováni na 26 známých patogenů, SARS či MERS. Pozitivní výsledek testu znamenal okamžitou karanténu a izolaci od ostatních.

Dostatek ochranných pomůcek

Klíčová ale byla opatření po prvním zaznamenaném případě nákazy přímo na Tchajwanu: 21. ledna. Vláda udělala vše, aby zajistila dostatečné množství roušek a dezinfekčních prostředků. 24. ledna zakázala vývoz roušek, 13. února byl zákaz prodloužen do konce dubna. Roušky a karanténa se staly dvěma důležitými prvky postupu v boji s infekcí. Zkušenost se SARS vedla k přesvědčení, že rouška je velmi účinný ochranný prostředek.

6. února země zavedla na roušky přidělový systém, protože jich nebyl dostatek. Vláda usnadnila široké veřejnosti nákup chirurgických roušek a vytvořila centralizovaný online systém, který jim přidělí a pošle masky. Dospělí si mohli pořídit 3 roušky na týden, pro děti se počítalo s 10 rouškami na dva týdny. Od 9. dubna mají obyvatelé přístup k 9 rouškám pro dospělé na 14 dní, děti jsou na tom stejně. Vydávány jsou po předložení kartičky zdravotního pojištění.

Domácí produkty

Před pandemií se většina roušek na Tchajwanu vyráběla jinde. Domácí výroba dokázala pokrýt jen 10 % spotřeby. V únoru proto vláda přikázala zvýšit soukromou výrobu: zřídilo se 62 výrobních linek navíc. Pomohla armáda: vojáci byli nasazení přímo v továrnách. Díky zapojení soukromých producentů se

Tchajwanu podařilo už na začátku března zajistit téměř na měsíc dopředu dostatek masek N95 a ochranných obleků pro všechny zdravotnický personál. Od poloviny března se vyrábí 10 milionů roušek denně! To samé platí u dezinfekce. Dostatečná domácí výroba pomáhá zbavit se závislosti na zahraničních výrobcích. Příslušným tchajwanským společnostem vláda už v únoru nařídila zvýšit produkci alkoholu o 75%, kvůli využití v hygieně. 16. března oznámila administrativa prezidentky, že domácí společnosti začnou s domácí produkcí ochranných a izolačních obleků. Tím se země zbavila závislosti na americkém dovozu.

Resumé je jasné. Nutnou součástí vypořádání se s pandemií je výroba dostatečného množství ochranných pomůcek a zbavení se závislosti na cizích výrobcích.

Chytrá karanténa, „digitální plot“

Nezbytnou součástí boje proti epidemii jsou karanténní opatření. 5. února zakázala tchajwanská vláda vstup turistům z pevninské Číny; 19. března byl úplně zakázán vstup všech cizinců (kromě držitelů povolení k pobytu). Všichni, kdo se vracejí ze zemí postižených COVID-19, musí na 14 dní do karantény. Při jakýchkoliv prvních příznacích jsou okamžitě testováni a výsledek testu znají v řádu hodin. Jak vláda zajišťuje, aby navrátilci neopouštěli své domovy? Spolupracuje s místními telefonními společnostmi, které sledují jejich mobilní telefony. Pro monitorování pohybu na základě sledování telefonu se vžilo označení „digitální plot“. Pomocí

telefonu je monitorován pohyb 55 000 lidí v karanténě. Těm, kdo karanténu poruší, hrozí pokuta až milion tchajwanských dolarů (asi 850 000 Kč). Navrátilci nesmí jezdit veřejnou dopravou a používají speciální taxi. Povinná karanténní politika u příchozích z cizích zemí bezpochyby snižuje riziko šíření viru.

Aby byla karanténní politika úspěšná, je třeba zapojení na místní úrovni. Starostové vesnic volají lidem v karanténě, aby se ujistili, že opravdu zůstávají doma. Dodávají jim i jídlo a hygienické potřeby.

Vědecké poznatky a vstřícná komunikace

Tchajwanský boj s infekcí zahrnuje ještě dva stěžejní prvky. 1) Veškerá opatření jsou založena na vědeckých poznatcích z medicíny. 2) Neustále se dbá na důvěru a podporu veřejnosti. Ministr zdravotnictví a sociálních věcí byl prezidentkou pověřen funkcí vrchního velitele pro boj s nemocí. Vede speciální pracovní výbor, jehož součástí jsou lékaři a odborníci na epidemiologii. Ministr a výbor pořádají každé odpoledne tiskovou konferenci, na níž pravidelně informují veřejnost o aktuální situaci. Spolupráce politiků a odborníků jsou zásadní pro udržení důvěry veřejnosti.

Funguje skoro vše. I školy

Jedním z důkazů, že se Tchajwanu podařilo udržet život z větší části v normálu, je to, že školy byly na rozdíl od většiny ostatních zemí uzavřeny jen na krátkou dobu. Původní termín návratu dětí do škol po

zimních prázdninách byl 11. únor. Školy se znovu otevřely s mírným zpožděním 25. února a výuka normálně pokračuje. Nebylo třeba přikročit ani k zavírání podniků, obchodů či omezení pohybu pro všechny. Žáci i učitelé nosí během výuky roušky. Děti mají ve školních lavicích ochranné bariéry bránící přenosu viru. Děti chodí do školy a dospělí do práce. Prakticky vše za zpřísněných hygienických podmínek funguje. Většina veřejných budov (školy, vlaková nádraží, restaurace a bytové domy) má nyní zvenci umístěné automatické dávkovače dezinfekce s cedulemi a pokyny k dezinfekci rukou. Lidé jsou ukáznění.

Na Tchajwanu se nosí chirurgické roušky na veřejnosti, zvláště při návštěvě zdravotnického zařízení a při jakémkoli infekčním či chronickém onemocnění. Vyžadovány jsou na veřejných místech (školy či restaurace). Povinné od 1. dubna jsou i ve veřejné dopravě. Na vlakových a autobusových nádražích jsou u vstupů umístěny snímače teploty. Přepřavovat se nesmí ti, jejichž čelní teplota dosáhne 37,5 °C nebo ušní teplota 38 °C.

Trable Tchajwanu u WHO: Světová, nebo pročínská zdravotnická organizace?

Tchajwan situaci nejen zvládá, ale snaží se pomáhat i ostatním. Má ale ztíženou situaci. Předně nemůže být členem WHO. To je problém pro zbytek světa, který se tak efektivně nedozvídá o poznatcích, jež mohou chránit zdraví i lidské životy. Úspěchy Tchajwanu se veřejně ignorují, naopak se chválí komunistická Čína a přechází se její pochybení. Šéf WHO v únoru chválil Čínu za transparentnost na začátku koronavirové krize, představitelé WHO ignorují otázku, zda přehodnotí vstup Tchajwanu do této organizace. I proto japonský vicepremiér při vystoupení v parlamentu konstatoval, že WHO je pročínská. Je smutnou ironií, že členství Tchajwanu v OSN (nutná podmínka pro vstup do WHO) blokuje pravděpodobný hlavní viník pandemie, tedy ČLR. Tchajwan si díky své úspěšné politice zaslouží naši pozornost. My v Evropě bychom se jím měli ve vlastním zájmu inspirovat. I v budoucnu totiž můžeme čelit podobným problémům. Právě Tchajwan nám pomáhá s tím, jak jim úspěšně předcházet.

Autor je poslanec Evropského parlamentu, člen delegace pro Jihovýchodní Asii a delegace Japonské; pět let byl i členem delegace pro Čínskou lidovou republiku.

Prázdné kostely a modlitebny. Jak dlouho?

O ÚSTAVNÍM PRÁVU NA BOHOSLUŽBY V DOBĚ COVID-19

■ PAVEL MAREŠ

Jedním z palčivých problémů doby koronavirové se stalo výrazně omezené právo veřejně projevit svoji víru a náboženství. Toto právo se zejména s právem na shromažďování dostalo se zavedením nouzového stavu „do autu“.

Úkolem politické strany není suplovat práci představitelů církví a náboženských společností. Je ale naší povinností rozumně a prakticky spoluhájit náboženská práva našich občanů. Právo na bohoslužbu není něco míň než právo na podnikání. Pro mnohé je to i něco víc. Něco zcela zásadního. V době Velikonoc byly známy dva kvalitní písemné podněty v této věci. Dopis advokáta Jakuba Kříže premiéru Babišovi a náměstkovi Prymulovi a soukromý dopis manželů z Prahy představitelům pražské arcidiecéze. Shrňme si argumenty, které v nich padly.

Tři požadavky advokáta

Jakub Kříž se na premiéra a náměstkovi ministra zdravotnictví obrátil 5. dubna s třemi požadavky.

- 1) Žádal, aby se lidé směli pohybovat v bohoslužebných prostorách za účelem přijetí individuální duchovní péče a služby.
- 2) Stát by měl umožnit shromažďování určitého minimálního počtu lidí (např. 15 nebo 30) pro účely bohoslužby.
- 3) Pacienti v ohrožení života mají právo na návštěvu duchovního ve zdravotnickém zařízení.

Ani jedna z tří navržených úprav by neměla snížit standard ochrany proti šíření koronaviru. Jejich přijetím by se odstranily nelogické rozpory v uplatňování opatření. Zatímco platil tvrdý zákaz bohoslužeb, užívání veřejné dopravy, návštěva mnoha typů obchodů nebo styk s druhými na pracovišti nebyly omezeny... Podle článku 16 Listiny základních práv a svobod má „každý člověk právo svobodně projevovat své náboženství nebo víru buď sám nebo s jinými, soukromě nebo veřejně, bohoslužbou, vyučováním, náboženskými úkony nebo zachováváním obřadu“. Tato svoboda může být omezena opatřeními nezbytnými „pro ochranu veřejné bezpečnosti a pořádku, zdraví a mravnosti nebo práv a svobod druhých“

(čl. 16 odst. 4 Listiny). Omezení by ale měla být pro případy splňující stanovené podmínky stejná.

V kostelích hygienicky

Autoři dopisu představitelům pražské arcidiecéze manželé Pohlovi nejsou právníci. Ona je učitelka, on vedoucí oddělení BOZP a krizového řízení v jedné pražské nemocnici. Argumentovali aplikací hygienických pravidel na průběh bohoslužby. Realisticky poznamenávají, že s pandemií různého druhu bude třeba v budoucnu žít „a naše životy a fungování jim přizpůsobit. Stejně jako každý den fungují obchody, zahradnictví, firmy a instituce, které našly cestu i v rámci nouzového stavu, aby nedošlo k jejich trvalému bankrotu, společnost mohla nadále fungovat a současně se minimalizovalo riziko šíření nákazy, jsme přesvědčeni, že na tuto výzvu je nutno najít odpověď i podobu veřejných bohoslužeb a života církevního společenství“. Zejména na sociálních sítích je některými koronavirová epidemie podceňována. Autoři dopisu však dodržování přísných hygienických pravidel považují za naplňování pátého přikázání, zejména ve vztahu k nejohroženějším skupinám.

Sedm pravidel, která poskytli pražské arcidiecézi a jež se stala východiskem prvního uvolnění bohoslužeb ze strany vlády, vychází z karanténních opatření. Dovolíme si zde stručnou parafrázi: 1) V bohoslužebných prostorách je nutno dodržovat minimální rozestupy 2 metry mezi rodinami a vzájemně nepropojenými jednotlivci. Od toho se odvíjí nejvyšší možný počet

účastníků mše svaté a zasedací pořádek. Při katolické mši se vynechává podání ruky při přání pokoje. 2) Platí povinnost dezinfekce rukou a nošení čistých roušek a respirátoru (bez výdechového ventilu) během celé liturgie (vyjma přijímání). Přísná hygiena platí zejména pro osoby u oltáře. 3) Podávání eucharistie probíhá v ideálním případě bezkontaktně. Hostie jsou během celé bohoslužby zakryté. Těm, kdo si jdou pouze pro požehnání (křížek na čelo), se žehná zásadně bezkontaktně. 4) Bohoslužba by neměla přesáhnout 30 minut. Vynechá se zpěv a hudební doprovod, zestruční se kázání. Kostely, kde v jeden den proběhne více bohoslužeb, jsou řádně větrány. Dodržují se časové rozestupy. Kontaktní plochy (lavice, kliky od dveří aj.) se pravidelně čistí dezinfekcí. 6) V kostele i na faře je omezen pohyb věřících. Údržbě a čistotě kostela je věnována mimořádná, každodenní péče. 7) Veškerý další nebohoslužebný program je až do odvolání zrušen. Duchovní péče probíhá individuálně.

Co a jak dál

Co dodat? Z praktického hlediska bude menší obtíž s obnovou bohoslužeb tam, kde na ni chodí desítky, nikoli stovky lidí. U větších farních obcí ve velkých městech se na základě analogie s nakupováním v době mezi 8. a 10. hod. mohou zvláště bohoslužby pro seniory. V křesťanských obcích se nejspíš bude více plánovat. Uvědomíme si, že bohoslužba není samozřejmostí. S čím nelze poměrně dlouhou dobu realisticky počítat (podle vyjádření ministra zdravotnictví), je konání velkých akcí pod širým nebem. Ohroženy jsou velké bohoslužby v červenci na Velehradě i v září ve Staré Boleslavi. Již zrušena byla Charismatická konference v Brně a podobný scénář asi čeká letní akce protestantských církví. S čím je třeba vůči státu argumentovat, je skutečnost, že věřící jsou velmi slušní a ukáznění lidé. Masové akce by například mohly probíhat na místech, kde se zajistí rozestupy a bezpečný odjezd poutníků. Budou-li církve a náboženské společnosti podmínky státu schopny garantovat, měli by křesťanští demokraté apelovat na co nejširší obnovu bohoslužeb.

*Autor je šéfredaktorem
Nového HLASU.*

Pocta Tomáši Špidlíkovi

■ DAGMAR HAMALOVÁ

22. 2. / Za velkého zájmu veřejnosti se v Boskovicích uskutečnil „Duchovní den“. Zájemci mohli navštívit památník kardinála Špidlíka, kde promluvila iniciátorka vybudování památníku senátorka Jaromíra Vítková, autorka památníku Magdaléna Roztočilová a jezuitský kněz, Špidlíkův následovník profesor Richard Čemus.

Program pokračoval komentovanou prohlídkou výstavy věnované kardinálu Tomáši Špidlíkovi v Muzeu regionu Boskovicka. Té se zúčastnili její autoři: pan architekt Jiří Štásta, profesor Richard Čemus a jeho sestra Petronilla Čemus.

Na závěr byla prezentována nová kniha Richarda Čemuse s názvem „Život není čas, ale setkání: nové svědectví o Tomáši Špidlíkovi“. Úryvky z knihy přečetly senátorka Jaromíra Vítková a paní Jana Craparo. Knihu lze zakoupit v prodejnách Karmelitánského nakladatelství. Koordinaci programu Duchovního dne za Muzeum regionu Boskovicka zajišťovala Dagmar Hamalová. A jak shrnula celodenní akci iniciátorka, paní senátorka Vítková? „Duchovní den v Boskovicích patřil Tomáši kardinálu Špidlíkovi. Jeho odkaz a myšlenky jsou nadčasové. Jsem ráda, že zájem veřejnosti je velký a mohli jsme se potkat s lidmi nejen z Boskovicka, ale i z Brna, Babic, Prahy, Itálie a dalších míst.“

Autorka je zastupitelka KDU-ČSL v Boskovicích.

Setkání u památníku kardinála Špidlíka se vydařilo.

Jaromíra Vítková s Richardem Čemusem

Kardinál Špidlík: Evropa na rozcestí

I v pokročilém věku měl Špidlík zájem o politiku a kulturu. Viděl Evropu na rozcestí: starý svět je v úpadku a to, že Evropu ekonomicky předběhla Asie, je fakt. Nízká porodnost v Evropě (zvláště výrazná v Itálii!) na straně jedné a masivní imigrace na straně druhé způsobují, že tradiční národní, náboženské i kulturní struktury se mění, nebo jsou dokonce v chaosu. (...)

Špidlík si o budoucnosti Evropy nedělal iluze. Předvídal pro ni podobný vývoj jako na konci starověku, kdy se hroutila Římská říše, nepropadal ale beznaději. Byl přesvědčen, že povolání Slovanů, které se neuskutečnilo na rovině politické, zůstává na rovině duchovní. Teprve nyní můžeme nechat dozrát plody prorocké dimenze díla svatých Cyrila a Metoděje. Špidlík jednou poznamenal: „Dnes se Evropa nachází v situaci podobné situaci Velké Moravy, když se měla stát centrem a mostem smíření. Evropa si ale bohužel neuvědomuje svoje křesťanství a Slované si neuvědomují svoje poslání.“ (...) Špidlík považuje za nutné vytvořit duchovní mozaiku Evropy. Chce ji nabídnout novým národům, které nebudou rozlišovat jednotlivé národní kultury, ale budou se pít po evropské syntéze. A v této syntéze nesmí jako spojující prvek chybět slovanská spiritualita. Špidlík viděl své povolání v tom, aby vyloužil přínos Slovanů pro Evropu.

Richard Čemus

jezuitský kněz, profesor na Papežském východním institutu v Římě

Dobré dílo Anastáze Opaska

■ PAVEL MAREŠ

Petr Placák napsal knihu o břevnovském opatu Anastázu Opaskovi v německém exilu. Zápasy, které trpělivě sváděl, i jeho smysl pro činnost v společenství jsou aktuální dodnes.

Anastáz Opasek byl před rokem 1948 inspirativní osobností české katolické církve s přesahem do kulturní a společenské sféry. Padesátá léta strávil v tvrdém komunistickém žaláři, šedesátá v dělnických profesích. Po pražském jaru 68 odchází do exilu, do benediktinského kláštera v bavorském Rohru.

Zde obrazně řečeno rozťáhl svoje křídla tak, jak byl zvyklý ve své vlasti. Nejprve spolu s dalším exulantem Vladimírem Neuwirthem z Opavy založil laické katolické sdružení Opus bonum a pod patronátem německé biskupské konference a různých nadací začal konat přednášky, besedy, semináře i vícedenní setkání. Klíčovou postavou československého exilu se stal poté, co se z Opus bonum stala široká a otevřená platforma pro „dialog napříč“. Placák přesvědčivě ukazuje dar opata Anastáze vytvářet prostor pro demokratickou diskusi, kde se umí sejít a mírumilovně „tepat“ katolíci s ateisty, pravice se socialisty i konzervativci s liberály. I na toto dobré dílo potřeboval spolupracovníky, za všechny jmenujme otevřeného

Pavla Tigrida, praktického Ivana Medka, odvážného Milana Kubese či průbojného Richarda Belcrediho. Tito muži organizovali reprezentativní setkání, kde se probírala lidská práva, otázky míru a zbrojení nebo česko-německé vztahy.

Petr Placák mapuje cestu tohoto malého společenství, v němž se tváří v tvář a naživo přirozeně prolínají otázky kulturní, národní, společenské, občanské i politické. A právě v tom spočívá Opaskův odkaz pro dnešek: probouzet zájem o společnost a politiku s vědomím hlubokých duchovních a kulturních kořenů. Snad se pak i bude méně lidí štítit politiky.

Petr Placák:

Křesťanský zápas o českou věc (Působení opata Opaska a organizace Opus bonum v československém exilu v letech 1972–1989, Argo 2020).

Samospráva v „zajímavých časech“

Od poloviny března zažíváme nevídané časy. Nemohl jsem si nevzpomenout na starou čínskou kletbu, o které kdysi hovořil Umberto Eco: „Přeji Ti, abys zažil zajímavé časy.“ Postupná nákaza COVID-19, jež se z Číny přes Itálii dostala až do naší země, zcela převrátila každodenní životy všech lidí. Včetně naší samosprávy.

Vážnost situace se projevila naplno v úterý 10. března, kdy byly uzavřeny školy. Ve čtvrtek 12. byl vyhlášen nouzový stav a v pátek 13. už byly uzavřeny i hospody. Nařízení šla jistě správným směrem, komunikace dalších opatření však nebyla nejslavnější.

Třeba zavření školek zřizovaných samosprávou nechala vláda v první fázi alibisticky na městech. Pokyny se měnily ze dne na den. Metodika svolání zastupitelstev asi po 24 hodinách. Počínání státu ale nechci napadat, situace se nedala lehce předpovídat.

Boj o roušky a zapojení dobrovolníků

Po několika málo dnech nastal boj o roušky. Vláda nařídila jejich nošení, ale žádné nezajistila... Představitelé samosprávy a dalších institucí se museli postarat sami. Rouškami a dezinfekcí bylo třeba vybavit úředníky, městskou policii, domovy pro seniory, lékaře, z nichž někteří odmítli bez vybavení ordinovat, a mnoho dalších. Tisíce dobrovolníků, institucí, firem nebo jednotlivců se zapojily do šití, přípravy dezinfekcí. Mnozí nabídli svou pomoc při distribuci těm nejpotřebnějším. Naše město mělo štěstí, že nám roušky pomohl zajistit místní výrobce. Měl jsem velikou radost, když se hlásili dobrovolníci s nabídkou pomoci. Roznesli městské noviny s aktuálními informacemi, které pošta odmítla. Nebo zajišťovali roznášku potravin, léků a roušek pro seniory, pro které jsme zřídili infolinku. Veliké díky jim všem! Nezapomněli jsme ani na vojáky naší posádky na hranicích a snažili se je v prvních dnech materiálně i psychicky podpořit. Vládní zásobování totiž vážlo na všech frontách.

Vlna paniky, ale i pozitivita

Horší bylo, když se po čtrnácti dnech navzdory všem opatřením objevily pozitivní testy u několika občanů města a úřadu. Vlna paniky, která se městem přehnala, byla sice krátká, ale mohutná. Sociální síť zaplavily vyhrčené diskuse, které bylo poměrně náročné zvládnout – se

stovkami lidí jsme intenzivně komunikovali téměř čtyřicet hodin v kuse. Reakce státní správy, respektive okresní a krajské hygieny, byla však žalostná. Přes mediálně zdařilé prezentace o inteligentní karanténě, jež má údajně 14 dní (kdy píšu tento text) fungovat v Jihomo-

ravském kraji, nefunguje, co se nás týče, dosud vůbec.

Ve chvíli, kdy hrozilo rozšíření nákazy na 70 pracovníků úřadu a mnoho dalších obyvatel, nám krajská hygiena doporučila pracovat dále, jako by se nechumelilo. K testování potenciálně nakažených osob docházelo nahodile nebo vůbec. Naše doporučení ani prosby nebyly vyslyšeny... Naštěstí jsme na nic nečekali, úřad uzavřeli a přijali řadu opatření, abychom rozšíření nákazy předešli, což se nám, alespoň v tuto chvíli, podařilo.

Mohu tedy z naší zkušenosti konstatovat, že samospráva v časech korony zažívá chvíle špatné i dobré. Státní správa má i přes rádoby pozitivní mediální výstupy řadu rezerv, na kterých je třeba pracovat. Mnoho lidí projevilo ochotu pomáhat a mezi občany se vynořila velká vlna solidarity. A to je důvod k optimismu, že se tato krize zdárně překoná. Žádná krize netrvá věčně a tato jistě nebude výjimkou.

Jiří Horák (KDU-ČSL)
starosta města Bučovice

10 zásad, když zazvoní dobrovolník

- 1. POMOC PŘIJÍMEJTE POUZE OD PROVĚŘENÝCH OSOB.** Buď je již znáte, doporučila je rodina, nebo se jedná o dobrovolníky z obce, města, městské části, magistrátu, neziskových organizací apod.
- 2. NEBOJTE SE POŽÁDAT O OBČANSKÝ PRŮKAZ NEBO O POVĚŘENÍ ORGANIZACE,** případně o telefonický kontakt, na kterém si důvěryhodnost organizace ověříte.
- 3. POUŽÍVEJTE KUKÁTKO,** než dveře bytu otevřete.
- 4. NIKOHO NEPOUŠTĚJTE DO BYTU,** komunikujte pouze ve společných prostorech domu.
- 5. PŘEDEM SI NACHYSTEJTE SEZNAM VĚCÍ,** se kterými potřebujete pomoc nebo které potřebujete nakoupit.
- 6. VYUŽIJTE E-RECEPTY NA DÁLKU,** jejich použití proberte s lékařem. Pokud to váš zdravotní stav dovolí, komunikujte s lékařem jen telefonicky.
- 7. PLAŤTE AŽ PO DORUČENÍ.** Pokud to výjimečně není možné, připravte pouze tolik peněz, kolik bude nákup stát.
- 8. PENÍZE SI PŘICHYSTEJTE DOPŘEDU,** nehleďte je až po příchodu dobrovolníka. Vždy trvejte na tom, aby vám **DOBROVOLNÍK PŘEDAL ÚČTENKU ZA NÁKUP.**
- 9. NEPŘÍSPÍVEJTE NIKOMU,** kdo tvrdí, že vybírá peníze pro boj s COVID-19. Žádná taková veřejná sbírka nyní neprobíhá.
- 10. POKUD MÁTE PODEZŘENÍ,** že se jedná o podvodníka, **KONTAKTUJTE LINKU 156 NEBO 158.**

Pokud potřebujete pomoc s nákupy/službami, volejte na naše číslo...

Zdroj: www.praha10.cz/pomahame

Čunek: Altruismem proti strachu a sobectví

VELIKONOČNÍ ZAMYŠLENÍ HEJTMANA ZLÍNSKÉHO KRAJE

Doba před Velikonocemi se v našich křesťanských zemích stovky let prožívala tak, že si lidé 40 dní něčeho odříkali a na Velikonoční neděli, tedy Vzkříšení, slavili zmrtvýchvstání Krista. Nikoho z nás asi nenapadlo, že budeme odsouzeni k nedobrovolnému postu od cestování, nakupování, restaurací, ale hlavně od možnosti se setkávat s lidmi, které máme rádi.

Ano, je to nepříjemné, ale vidím v naší situaci hodně pozitivních věcí. Nebylo v silách nikoho zabránit tomu, aby k nám nákaza přišla. Vidím ale, že zmíněná odříkání většina lidí v našem kraji činí dobrovolně, aby neublížila druhým. A to je sama o sobě úžasná hodnota. Přidávají se k tomu další věci. Lidé dobrovolně a zdarma šíjí roušky pro druhé, starým sousedům, které dříve ani neznali, nosí nákup, hlásí se, že chtějí dát dar na potřebné. Zatímco si státy mezi sebou zabírají ochranné prostředky, zabrzďují výrobní kapacity nasmlouvané do jiných států a myslí jen na své občany, u nás se mnoho lidí proměnilo v altruisty, tedy v ty, kteří myslí víc na druhé než na sebe.

Mám i velké příklady. Před dvěma lety jsme začali pracovat na propojení našich čtyř nemocnic. Nejen z personálních, ale i politických důvodů to nebylo možné. Každý si držel svoje. Přišla nemoc, a nejen ředitelé, ale i primáři různých nemocnic se za jeden den dohodli na společné organizaci, která nemocnice se vzdá léčby „svých“ pacientů, předá je do jiné nemocnice, a tím bude připravena přijmout

nemocné pacienty nakažené koronavirem. Probíhají společné nákupy a rozdělování ochranných prostředků i společné řízení jednotlivých oborů centrálními odborníky. Všichni mají velké finanční ztráty, ale důležitější je pomoc nemocným. Dříve nemožné se zkrátka v této době stává reálným.

Prožíváme nejspíš ten pravý půst, který vede ne k sebeuspokojení člověka nad vlastní štíhlou postavou, ale k vědomí, že radost druhých je i mojí radostí. Vidíte také, že se to kolem nás děje? Nesmí nás však ovládat strach a panika. Je zde riziko, ale je opravdu malé. Znáte to všichni: strach svazuje člověka. Nenechme se svázat, není k tomu důvod. Po postu přijde Vzkříšení. Radost z něj prožijeme jen tehdy, když se nenecháme ovládat falešným strachem a panikou. Mějme respekt a obavu, ale nenechme si vzít jiskru do života. Děkuji vám všem, kteří přemáháte své obavy a v této době dokážete sloužit ostatním lidem.

Jiří Čunek

hejtman Zlínského kraje

10 rad, jak ochránit rodiče a prarodiče

- 1. Zůstat doma** a vycházet jen v nezbytných případech.
- 2. Mít někoho blízkého.** Je třeba být v kontaktu s příbuznými, známými či aspoň sousedy. Mějte vždy někoho, na koho se můžete obrátit.
- 3. Při návštěvě dodržovat hygienu.** Mějte roušku, umývejte si ruce a vyhněte se těsnému kontaktu.
- 4. Omezit kontakt v domácnosti.** Žije-li starší příbuzný v naší domácnosti, ať má pokud možno vlastní pokoj a nádobí a nejlépe i koupelnu.
- 5. Vztít si prarodiče domů.** Jsou-li v domově pro seniory, nejbezpečnější je vztít si je domů. Aspoň po dobu mimořádných opatření. V domovech seniorů je riziko nákazy vyšší než doma.
- 6. Kontakt s lékařem telefonicky.** Plánované kontroly můžete při stabilním stavu nahradit telefonickým rozhovorem. Léky si nechte předepsat elektronicky.
- 7. Donáška potravin a nákupů.** Na nákupy pošlete někoho mladého.
- 8. Být v kontaktu s blízkými a známými.** Většina starších už má chytrý telefon, mnozí i počítač. Mladší ať starším ukážou, jak si lze povídat přes skype.
- 9. Zabývat se něčím radostným.** Nesledujte stále nepovzbudivé zprávy. Věnujte se koníčkům, přečtěte si knihu, poslechněte si krásnou hudbu.
- 10. Zůstat aktivní.** Občas si zacvičte, jezte zdravě, hlavně zeleninu a ovoce.

Podle rad prof. MUDr. Jana Čápa z FN Hradec Králové pro lidi starší 60 let (red).

Charita slouží potřebným

Aktuální problémy Charity líčí její ředitel Lukáš Curylo (KDU-ČSL). Během března byl akutní nedostatek roušek, které si jednotlivá střediska začala vyrábět svépomocí. Charita ČR se stará o více než 150 tisíc klientů. Rozváží např. 12 000 porcí obědů a další stravy. Lidé dnes více pociťují potřebu duchovní podpory: „Naši klienti, sympatizanti a další lidé trpí frustrací, osamoceností a strachem ze smrti. Dohodli jsme se proto s církví, že zřídíme linku pomoci, na které budou duchovní volající odpovídat a doprovázet je v této těžké situaci“, uvedl Curylo. I když je Charita v napjaté finanční situaci, rozhodla se ze svého krizového fondu uvolnit dvakrát 5000 eur pro partnerské Caritas Italiana a Caritas Española. „Chceme tak vyjádřit solidaritu s lidmi, kteří přišli o své blízké nebo se v důsledku epidemie nemoci dostali do těžké životní situace“, vysvětluje Lukáš Curylo. (red)

Střechy příležitostí pro životní prostředí

Jedním z výrazných počinů, který se podařil brněnské KDU-ČSL v oblasti životního prostředí, bylo spuštění dotačního programu na tvorbu zelených střech. Díky dvacetimilionové dotační výzvě se celková plocha zelených střech v Brně zvětší o 2,5 hektaru. Zelené střechy mají dopad na zadržování částic polévatého prachu nebo snižování zátěže kanalizační sítě. Mají retenční vlastnosti. Regulují vlhkost suchého vzduchu, ochlazují okolní prostředí, zabraňují vzniku tepelných ostrovů ve městech. Mají spoustu dalších estetických, praktických a relaxačních výhod. Efekt zelených střech se výrazně zvyšuje, jsou-li blízko sebe. Někde si o této příležitosti řeknou sousedé, a tak vzniknou významnější zelené plochy v těsné blízkosti. Dotační program se osvědčil, pokračujeme v něm i letos a rozdělíme dalších 20 milionů.

Zelenými střechami to ale nekončí. Podpořit chceme i instalaci fotovoltaických technologií na střechy brněnských domů. Fotovoltaika je vhodná pro střechy s větším sklonem. Jiné jsou vhodné pro instalaci zelené střechy. Technicky je možná i kombinace zelené střechy a fotovoltaických technologií, musí ale dávat smysl. Díky satelitním technologiím jsme pro Brno ve spolupráci s odborníky vytvořili tzv. „Mapu osvitů“. Na stránce www.brno.cz/mapa-osvitu se může každý Brňan podívat na energetický potenciál své střechy (v kW/m²/rok). Díky této mapě si obyvatelé města mohou jednoduše spočítat, kdy se jim investice vrátí a jestli pro ně má pořízení fotovoltaických technologií smysl.

Petr Hladík

Eko_KDU: Cirkulární ekonomika (a šetrnost)

1

Žijeme ve společnosti, která si zvykla na určité standardy. A nyní při společenském volání po zodpovědnosti k životnímu prostředí a dosažení uhlíkové rovnováhy se mnoho lidí obává, že přijímaná opatření povedou k omezení rozvoje, ke zpomalení ekonomiky nebo k snížení naší životní úrovně. Zásadním úkolem KDU-ČSL je ukázat, že tomu tak není, že zodpovědné chování je v souladu s rozvojem. Podstatou křesťanskodemokratické politiky je udržitelný rozvoj. Musíme snížit dopady naší činnosti na životní prostředí, a zároveň si zachovat stávající životní úroveň.

Cesta, která nás k tomuto cíli výrazně přibližuje, je cirkulární ekonomika neboli oběhové hospodářství. Cirkulární ekonomika je založena na uzavřených cyklech výrobních materiálů. Klíčové je, aby materiály, ze kterých se vyrábí jednotlivé produkty, byly odděleny do dvou nezávisle rotujících okruhů. První operuje s látkami organického původu, které jsou snadno odbouratelné a u kterých není problém vrátit je zpět do biosféry.

Druhý operuje se syntetickými látkami, jež by měly být do produktů vkládány tak, aby je bylo možné následně extrahovat a opět použít. Aby nebylo nutné vracet syntetické látky do biosféry, kam nepatří.

Ve skutečnosti jde vlastně o šetrnost. Nepřicházíme s ničím novým. Vracíme se k tomu, co tady už fungovalo a co jsme nesmyslně opustili. Vracíme se k uvažování našich předků, kteří se snažili, aby se nic nevyhazovalo. Nemusíme produkovat tolik odpadu, kolik v současnosti produkujeme. Vzniku odpadu je třeba předcházet. K tomu je nutné zamyslet se, co a jak nakupujeme. Můžeme využít bezobalových obchodů, půjčoven či bazarů. Předcházet vzniku odpadu můžeme i tehdy, když se věci zbavujeme. Nevyužije to někdo po nás? Nemůže z toho někdo něco vyrobit? Vedle bazarů vznikají „re-use“ centra, která se zabývají druhým životem věcí. Použitým nábytkem či nádobím můžeme vybavit sociální byty. Staré věci mohou využít kreativci, divadla nebo charity.

Produkty a obaly, které končí v popelnících, je nutné pečlivě třídit. Jen díky tomu dokážeme odpady využít dále ještě materiálově nebo energeticky. Z recyklátu pak můžeme opět vyrobit nové produkty. Odpad, který ani tímto způsobem nedokážeme spotřebovat, můžeme využít energeticky ve spalovnách. Ty dnešní nejsou díky propracovaným filtračním systémům výraznou zátěží pro životní prostředí. Do našich domácností pak putuje elektřina nebo teplo.

Značnou příležitost pro cirkulární ekonomiku má také bioodpad. Na vesnicích končí bioodpad ve hnoji nebo na kompostech, a tak je to správně. Bioodpad (a především gastroodpad), který ve městech v lepším případě končí v hnědých popelnících, může být zdrojem pro výrobu bioplynu. Tím lze pak pohánět například vozidla městské hromadné dopravy. Touto cestou se postupně vydávají naše dvě největší města: Praha a Brno.

Cirkulární ekonomiku můžeme podpořit přímo v našich domácnostech, ale i z úrovně obcí nebo krajů. Výrazně by měl tento způsob šetrného hospodaření podporovat i stát. Jakým způsobem, se již brzy dozvíte na novém webu, který podle usnesení pražského sjezdu připravujeme, nebo na stránkách Institutu cirkulární ekonomiky (www.incien.org)

Mgr. Petr Hladík
místopředseda KDU-ČSL
pro životní prostředí

Brno zřizuje Centrum paliativní péče

■ Žádné město v Česku dosud nezajišťovalo hospicovou péči přímo. Paliativní péči se věnovaly především neziskové, charitativní a církevní organizace. Díky brněnské KDU-ČSL se podařilo vybudovat Centrum paliativní péče, jež bude nabízet poradenství, ambulantní péči a především mobilní hospicové služby. Centrum bude zřizované přímo městem. Ukazujeme tím společnosti najevo, že tento svět lze opustit důstojně v kruhu rodiny nebo svých přátel.

V Brně umírá každoročně asi 4000 osob. Asi u poloviny je smrt očekávatelná. Naším cílem je nabídnout pacientům v pokročilých a konečných stadiích nevyléčitelných chorob kvalitní ambulantní a domácí paliativní péči. Služby centra přispějí ke zlepšení kvality života pacientů a jejich blízkých, k efektivnějšímu poskytování zdravotní péče, k řešení komplikací v domácím prostředí a k prevenci opakovaných zdravotnických převozů a hospitalizací v závěru života.

Zřízení centra je výsledkem naší dlouhodobé podpory paliativní péče. Sídliť bude na poliklinice Zahradníková a bude mít tři základní složky: poradenství, ambulanci a domácí hospic. Pro ten se město rozhodlo pořídit pět elektromobilů. Vedoucí lékařkou bude Regina Slámová. Předpokládáme, že počet pacientů poradny a ambulance bude kolem 800 za rok. U mobilního hospice se očekává 300 pacientů ročně. Paliativní péče se dotýká současná koronavirová situace: musí být prováděna za přísných opatření. Doprovázení umírajících a dlouhodobě nemocných je pro naši společnost stále velkým úkolem. Děkuji všem zřizovatelům kamenných i mobilních hospiců za jejich službu veřejnosti.

Petr Hladík

náměstek brněnské primátorky

Vítková: Důležitá silnice 43

■ V Poslanecké sněmovně leží ve schvalovacím procesu novela zákona o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury. Zkráceně tzv. liniový zákon. Cílem novely je rychlejší a efektivnější příprava dopravních staveb, zkrácení doby přípravy strategických dopravních staveb, zjednodušení povolenacích

Senátorka Jaromíra Vítková
a generální ředitel ŘSD
Radek Mátl u mostu
„Německé dálnice“ u Bačova.

procesů. Novelu předkládá ministerstvo dopravy s ministerstvem pro místní rozvoj a ministerstvem průmyslu a obchodu. Dalším důležitým procesem je rekodifikace veřejného stavebního práva.

V Jihomoravském kraji je jednou z nej důležitějších staveb dálničního typu připravovaná silnice 43. Dělán pro ni maximum. Snažím se neustále komunikovat se zástupci Ředitelství silnic a dálnic, ministerstva dopravy a dalšími institucemi. Silnice 43 je potřebná především pro desetitisíce obyvatel v severní části Jihomoravského kraje a v přilehlých oblastech kraje Pardubického. Všichni, podnikatelé i samosprávy, se shodují, že špatný dopravní přístup limituje možný větší rozvoj území. Stávající silnice I/43 je podle Policie nebezpečná: je kapacitně přetížená, což dokladují každoroční statistiky lehkých, těžkých a smrtelných zranění u dopravních nehod. Není kapacitně uzpůsobena k řešení nehod, požárů, přepravy nemocných a dalších nepředvídaných událostí a neumožňuje zde ani rychlé zásahy. Co se ohledně silnice 43 děje? Na pátek 13. 3. jsem do své regionální kanceláře v Boskovicích pozvala generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic Radka Mátl. Absolvovali jsme debatu se starosty „severního úseku“ v Boskovicích na Orlově. Zastupitelstvo Jihomoravského kraje vybralo jednu nejvhodnější variantu v rámci zásad územního rozvoje Jihomoravského kraje (I/2 = silniční I/43). 10. 3. jsem na Podvýboru pro energetiku a dopravu Senátu informovala o tom, jak se naplňuje usnesení Senátu k Petici na podporu přípravy a realizace dálnice D43 (z července 2018). Pan ředitel Mátl informoval o jednotlivých úsecích silnice 43. Nejproblematictější je tzv. Jižní úsek (od

D1 po Kuřim). Zahájení výstavby na úseku Bořitov – Svitávka se předpokládá v roce 2025. Práce na dokumentaci pro územní rozhodnutí by měla začít letos.

Jaromíra Vítková
senátorka

Pardubice hlásí objev

■ „Archeologové Východočeského muzea učinili mimořádný objev: našli pozůstatky původního hradu ze 14. století,“ hlásí Roman Líněk, náměstek hejtmána Pardubického kraje pro investice a kulturu (KDU-ČSL). Je to pěkný důkaz toho, že život v zemi se zcela nezastavil ani v době epidemie, kdy jsou kulturní instituce pro veřejnost uzavřené. Roman Líněk mluví s odhodláním: „Přestože nemůžeme přesně říci, jak dlouho budou výjimečná opatření v kultuře trvat, chceme zámek veřejnosti otevřít podle původních plánů: 23. června 2020.“ A jaké novinky na návštěvníky zblízka i z daleka čekají? Výstava k 140. výročí založení Musejního spolku, numismatická expozice. S novou sezónou bude na zámku bezbariérový přístup do většiny prostor. „K tomu poslouží mj. nový výtah na malém nádvoří,“ upřesňuje Líněk. (red)

„Snažíme se pomáhat, kde je třeba“

KDE LIDOVECKÉ ŽENY NACHÁZEJÍ DŮVODY K RADOSTI I V NELEHKÉ DOBĚ

Všechno zlé je pro něco dobré. Nouzový stav, akutní nedostatek ochranných pomůcek a celkově nebývalá situace po vyhlášení nouzového stavu ukázala vnitřní sílu našich lidí napříč celou republikou. Symbolem účinného boje proti koronaviru se stalo šití roušek. Ženy po celé republice vytáhly šicí stroje. Do pomoci se zapojili lidé ze všech regionů, jakéhokoli postavení, ženy, muži, studenti, dobrovolníci.

Nový HLAS přináší na této dvojstraně výběr z toho, co pro lidi kolem sebe, ve své obci, ve svém městě, dělají, organizují a koordinují předsedkyně krajských organizací Sdružení žen KDU-ČSL a další

lidovecké političky. Jsou tu zástupně za desítky dalších, kteří si náš respekt, úctu a potlesk zaslouhují úplně stejně.

Vzájemná výpomoc, solidarita a všestranná asistence a aktivita na konkrétních místech jsou důvody k opravdové radosti i v době, která mnoho příčin k jásání nedává. Děkujeme všem, kdo se starají a pomáhají. Děkujeme nejen těm, kteří poslouchají hygieniky a udržují předepsanou vzdálenost od druhých, ale také všem, kdo s těmi, kteří snášejí velmi špatně samotu, intenzivně komunikují. V této každodenně prokazované ochotě, pozornosti a lásce se skrývá naděje pro budoucnost.

Pavel Mareš

Doručujeme vše potřebné

● „Šijeme roušky, sháníme dezinfekci, doručujeme vše potřebné občanům. Snažíme se být užiteční. Obec Ostravice, kde jsem starostkou, má 2500 obyvatel. Denně jsem navštívila desítky občanů, abych jim osobně předala roušku. Měli jsme dva pozitivně testované občany na koronavirus s nařízenou karanténou. Je to teď hodně náročné období.“

Pavla Stankayová
Moravskoslezský kraj

Fajn parta „holek z Moskevské“

● „Snažíme se pomáhat, kde je třeba. A tak parta fajn dam rozváží roušky, šije roušky, shání a distribuuje materiál na roušky dalším švadlenkám, rozváží dezinfekci Anti Covid, organizuje nákupy sociálně znevýhodněným občanům. Naše základna

je na ulici Moskevská v Karlových Varech a lidé z okolí už nám začali říkat „Holky z Moskevské“. A těm opravdu jsme.

Pomáháme především sociálně znevýhodněným občanům, seniorům, samoživitelům a osaměle žijícím osobám. Kromě toho je naše centrum denně otevřeno pro občany, kde se jim dostane dezinfekce, roušek, gumových rukavic i vlídného slova. Dezinfekci nám poskytla místní organizace KDU-ČSL Karlovy Vary, jmenovitě Vladimír Melichar, a Nadace St. Joachim, která nám pomáhá i finančně.“

Lada Baranek Lapinová
Karlovarský kraj

Pomoc ve Vejprtech, doučování

● „Šijeme roušky a poskytujeme je občanům v domácnostech i domovu pro seniory. Nadále pomáháme pracovníkům zařízení ve Vejprtech, kde byl v lednu tragický požár, a pomáháme podle aktuální potřeby. Jsme v kontaktu s vietnamskými

rodinami, které v našem regionu uspořádaly velkou finanční sbírku na nákup plicního ventilátoru pro ústeckou nemocnici. Jako učitelka denně doučuji děti.“

Věra Šnapková
Ústecký kraj

Radím živnostníkům

● „Jako advokátka řeším denně dotazy živnostníků a malých podnikatelů, kteří se dostali do vážné situace. Radí se mi velmi těžko. Každý den totiž od vlády přicházejí jiné informace, nikdo nemá jistotu, co bude zítra. Například k programu Covid jsou další informace velmi těžko dohledatelné a podpora byla vybraná během 30 minut. Jsem zvyklá se ve svém povolání opírat o zákony, které se také často mění, ale teď se není o co opřít. Malí živnostníci jsou často zoufalí. K tomu mám doma tři děti školou povinné, děláme úkoly, teď jsme natáčeli video pro ZUŠ. Největší radost mi teď dělají děti a moje rodina, která se snaží vše překonat.“

Dita Vávrová
Královéhradecký kraj

Roušky pro seniory a nemocnici

● „Jako zdravotní sestra a starostka Plumlova jsem hodně vytížená. V Plumlově jsme šili roušky pro občany obce, místní Domov pro seniory, ale i nemocnici. Na prostějovskou internu jsme jich darovali asi 150. Poskytujeme dezinfekci a každý den dezinfikujeme veřejné prostory. Denně předáváme informace občanům místním rozhlasem, úřední deskou a přes webové stránky a Facebook města. Učitelé základní školy vozí obědy našim seniorům a přitom vnímají, jak moc jim chybí sociální kontakt. Smekám před starosty, jejichž obce a města byla na čas z důvodu karantény úplně uzavřena.“

Gabriela Jančíková
Olomoucký kraj

Co přinese nejbližší doba?

● „I u nás šijeme roušky, spolupracujeme s místní dobrovolnickou iniciativou, abychom zajistili seniorům nákup a léky apod.“

Jsme v kontaktu s organizací Paměť národa pro pomoc pamětníkům. Zatím moc pěkně funguje sousedská pomoc. Uvidíme, co přinese nejbližší doba, naštěstí ochotných dobrovolníků je připravených hodně.“

Zdenka Kumstýřová
Pardubický kraj

Pomáhejme lokálně. A pozor na šmejdy!

● „Jako okresní předsedkyně KDU-ČSL jsem rozeslala dopis všem členům v okrese Zlín a vybídla je k šití roušek, kterými mohou obdarovat své okolí. Jako krajská radní pro sociální věci jsem zaslala dopis seniorským organizacím ve Zlínském kraji, vybídla je k šití roušek, k tomu, aby se seniři dobře chránili, a hlavně aby celou situaci pochopili. Na sociálních sítích propaguji lokální pomoc. Ta je bezpečná, protože lidé v daném místě se dobře znají, a uchrání se tak před těmi, kteří krizi zneužívají. Všichni můžeme více apelovat na to, aby byli lidé opatrní k různým „šmejdyům“.“

Michaela Blahová
Zlínský kraj

Spolupráce a velké nasazení všech

● „Napsala jsem e-mail všem členkám ze Sdružení žen. Těm, které neměly roušky, jsem je doručila, nabídla pomoc s dovozem, odvozem a nákupem všeho potřebného. Každý den obvolám 5 až 10 seniorů, šiju roušky, posílám vtipy a modlím se. V rámci pražské organizace se zamýšlíme nad zapojením do projektu Technické univerzity Liberec „Vývoj a výroba nanovláken“. Sama pracuji v Nemocnici Milosrdných sester sv. Karla Boromejského v Praze. Obdivuji se nasazení sester, lékařů i ostatního personálu na všech úrovních a pozicích. S pomocí FOK Praha jsme zorganizovali sbírku na nákup dvou monitorů vitálních funkcí za 250 000 Kč. Pomoc nám nabídl známý kuchař Radek Kašpárek se svým týmem. Vaří 60 teplých večeří pro noční směnu nemocnice, 4 záchranáře a místní oddělení policie. Doufám, že s tím převítám společně a s pomocí Boží zatočíme!“

Marie Svobodová
Hl. m. Praha

Dobrovolná izolace se šicím strojem

● 24. 3. / Zdravotnickému personálu, zdravotním sestrám, lékařům, lidem pečujícím o seniory, zkrátka všem, kteří stojí v první linii v boji proti virové pandemii, poděkovala poslankyně Evropského parlamentu Michaela Šojdřová. „Děkuji za statečnost, se kterou se starají o naše zdraví a bezpečnost, za solidaritu, která dostala nový rozměr a je důležitější než kdy jindy.“ Když ji Evropská lidová strana požádala o jméno, které by se mohlo stát vzorem pro dobrovolníky na zcela jiných místech (příběhy hrdinů všedního dne v EU pod názvem „local hero“), jmenovala někdejší tajemnici

zlínské krajské organizace KDU-ČSL Karlu Vaculínovou. „Jak Karla sama říká, vzhledem k věku patří již do rizikové skupiny, a tak se dobrovolně izolovala se šicím strojem. Ušila stovky roušek pro rodinu, přátele i sociální služby, jako je Domov Barborka v Kroměříži pro osoby se zdravotním postižením.“

(sojdrova.cz; red)

Do dobrovolnické pomoci se zapojila i Pavla Tůmová (vpravo), lidovecká zastupitelka z Prahy-Písnice a zároveň vědecká pracovnice Přírodovědecké fakulty UK. Zde s kolegyní ve chvíli, kdy převzaly pytel vzorků na COVID-19-diagnostiku.

Do šití roušek se vedle řady ochotných jednotlivců, spolků a organizací zapojila s dobrovolnicemi také senátorka Jaromíra Vítková. Během dvou dnů ušila 105 roušek pro pracovníky Domova pro seniory v Černé Hoře.

Oznámení

Na březen 2020 se plánovalo vyhlášení 3. ročníku ocenění „Naše politička“. Stejně jako mnoho dalších akcí se i tato přesouvá na podzim. Na dobu po skončení nouzového stavu se odsouvá i konání tréninkového a vzdělávacího programu Volební akademie žen, který pořádá tým předsedy Mladých lidovců Václava Pláteníka pod záštitou místopředsedkyně Senátu Miluše Horské.

(red)

Finanční pomoc EU a investice do zdravotnictví

Evropský parlament schválil na konci března tři opatření, jež pomůžou řešit následky nákazy koronavirem. Poslanci hlasovali poprvé v historii distančně: e-mailem. Schválili finanční podporu 37 miliard eur z fondů soudržnosti na pomoc v boji proti pandemii. Navrhli rozšířit fond solidarity EU, který by pokrýval rovněž mimořádné události v oblasti veřejného zdraví, a vyslovil se pro uvolnění pravidel pro aerolinky, které by už nemusely vypravovat prázdná letadla.

„Česká republika bude disponovat 1,163 miliardou eur (32 miliard Kč). Frakce Evropské lidové strany usiluje i o koordinaci postupu v rámci členských států a o vyšší investice do lékařského výzkumu a výroby zdravotnického materiálu,“ shrnuje to nejdůležitější poslankyně Michaela Šojdrová (EPP/KDU-ČSL). Nemoc COVID 19 nás podle Šojdrové upozornila na to, že v EU i v Česku je třeba investovat do vlastní výroby léků a ochranných pomůcek i do vybavení našich laboratoří. „Máme skvělé odborníky i výrobní kapacity a musíme se zbavit naší ekonomické a později i politické závislosti na Číně, zdůrazňuje Šojdrová. „Lékaři i zdravotnický personál jsou bez ochranných prostředků vystaveni velkému riziku. Není to ale chyba EU: zdravotnictví je totiž výlučnou pravomocí členských států. EU přichází s konkrétní a masivní finanční

podporou, která doufejme doputuje ke konkrétním lidem,“ uzavírá Šojdrová. Dodáváme, že Evropské středisko pro prevenci a kontrolu nemocí (ECDC) varovalo před rozšířením koronaviru po celém světě už 22. ledna. Dne 7. února vyzvalo členské země, aby zdravotnickým pracovníkům zajistily dostatek ochranných pomůcek, respirátorů, rukavic a plášťů. Evropská komise také od února víckrát navýšila o desítky milionů eur částku na výzkum vakcíny a léků proti koronaviru.

Dává dohromady i poradní skupinu předních evropských epidemiologů a jedná se zástupci Googlu, Facebooku a dalších platforem, aby zabránila šíření dezinformací. Evropské instituce se konečně domluvily i na průjezdnosti Unii pro potraviny, léky, zdravotníky a sezonní pracovníky v zemědělství. „Krise je zkouškou pro celou Evropskou unii a každý její stát. Snad konečně pochopíme, že EU jsme my,“ uzavírá Michaela Šojdrová.

(red; sojdrova.cz)

Bazala a Zdechovský proti čínským mokřým trhům

Petici apelující na trvalý zákaz tzv. mokřých trhů v Číně a dodržování hygienických standardů organizují starosta Starého Města Josef Bazala a europoslancem Tomáš Zdechovský.

Pandemie koronaviru SARS-CoV-2 způsobující nemoc COVID-19 má podle jejich slov s největší pravděpodobností počátek na mokřích trzích. „Různá zvířata jsou tam natlačena v klecích a zároveň jsou před nakupujícími přímo na trhu zabíjena. Míchají se tam různé výměšky a látky těchto zvířat, do vzájemné blízkosti se dostávají zvířecí druhy, které by se mnohdy nikdy v divoké přírodě do tak těsné pozice nedostaly a zároveň jsou v kontaktu s člově-

kem. Právě to vytváří podmínky pro vytvoření přenosu viru ze zvířete (přes nějaký mezičlánek) na člověka,“ upozornil Josef Bazala. Petice není namířena proti trhům v tuzemsku, kde jsou hygienická pravidla povětšinou velmi precizně dodržována. „Velmi si vážím solidarity, která se v posledních dnech zvedla. Nejen na Slovensku, ale v celé republice. Další epidemii zabráníme jen tak, že místo oslavování Číny za dodávky roušek budeme trvat na trvalém zákazu mokřých trhů a snížíme možnou nákazu,“ dodává Josef Bazala. Podle evropského Centra pro kontrolu a prevenci nemocí pochází tři čtvrtiny nových nebo objevujících se infekčních chorob u lidí od zvířat. Výrazně vyšší podíl

tzv. zoonotických virů než ostatní savci mají předně netopýři, kteří už byli označeni za příčinu epidemií SARS, EBOLA nebo MERS. A právě na mokřích trzích jsou netopýři v úzkém kontaktu s mnoha dalšími druhy zvířat. „Z mokřých trhů se stal byznys. Některá zvířata se užívají na afrodiziaka. Proto jsme připravili petici, kterou chceme otevřít toto téma,“ upřesňuje Tomáš Zdechovský, který doufá, že restrikce těchto trhů v Číně vydrží natrvalo.

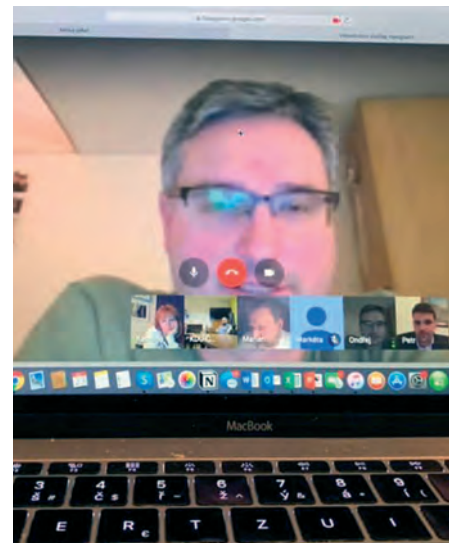
(red)

Také schůzujete po internetu?

„Jedna věc je na této době super. Jedeme po internetu a funguje to skvěle! Všechny diskuse vedení KDU-ČSL jsou teď na dálku. Šetří to čas i peníze. Snad to bude fungovat i po karanténě,“ napsal na facebooku místopředseda strany Tomáš Zdechovský. Na dálku jedná Předsednictvo a Celostátní výbor. A co lidovci v krajích a okresech? Videokonference dokáží plně nahradit osobní jednání, která se buď kvůli neúčasti většiny nekonají, anebo konají, ale s výrazně menší účastí. Je zapotřebí dbát na pravidla (svolání schůze; návrh programu; transparentní způsob účasti, podá-

vání návrhů i hlasování; zápis). Osobně mohu doporučit dvě platformy: ZOOM a MEET. Potřebujete kvalitní a stabilní internetové připojení (připojení přímo do routeru nebo být co nejbliž Wi-Fi). Jakub Rejzek, prezident Výboru nezávislého ICT průmyslu, na Lupa.cz píše: „Jitsi Meet na svém odkazu meet.jit.si nabídne jeden řádek k pojmenování místnosti, má skvělé funkce, využitelné i pro jednosměrnou komunikaci. S využitím YouTube služby pro online streamování máte možnost přenášet v přímém přenosu videohovor dalším uživatelům do internetu. ... Stejně jako ve škole můžete zvednout virtuální ruku a hlásit se o slovo, debatu lze moderovat...“ Napište nám o svých zkušenostech!

Pavel Mareš

Předsednictvo KDU-ČSL jedná on-line. Slovo si právě vzal Ondřej Benešík.

Sedmero k jednání zastupitelstev

1. Všechny osoby účastníci se jednání zastupitelstva musí mít mezi sebou odstup nejméně 2 metry. Musí chránit své dýchací cesty rouškou nebo podobným způsobem.
2. Zastupitelé se mohou jednání účastnit osobně nebo distančně (on-line). Jejich právo vstupovat do diskuse, podávat návrhy a hlasovat není při on-line přítomnosti nijak dotčeno. Nesmí však o návrzích hlasovat per rollam, tedy e-mailem předem.
3. Veřejnost má právo účastnit se jednání zastupitelstva. Toto zákonné právo (včetně vyjádření vlastního stanoviska) lze naplnit prostřednictvím videokonference (dálkový přístup) a telekonference (prostřednictvím obrazovky z vedlejší místnosti).
4. Doporučuje se oddělit členy zastupitelstva od ostatních osob. Úředníci a veřejnost mohou sedět v oddělené místnosti (s obrazovkou). Zasedání se může konat v otevřeném prostoru (např. na hřišti).
5. Stejně zásady platí přiměřeně i pro jednání dalších kolektivních orgánů (výbory zastupitelstva, komise rady).
6. Neslevuje se ze zákonných požadavků na jednání zastupitelstva (včasné svolání a návrh programu; právo občanů vystoupit se stanoviskem; zápis)
7. Co kdo garantuje? Obec, město či kraj zajišťuje 2metrové odstupy, kdežto ochrana dýchacích cest je zcela povinností zastupitele. Dostaví-li se člen zastupitelstva na jednání bez roušky, účast na jednání mu nemůže být zakázána, ale zavolá se Policie ČR, která dohlíží na dodržování krizových opatření.

Podle usnesení vlády ČR z 6. 4. 2020 (151/2020 Sb.), zpracovaného Odborem veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra, připravil Pavel Mareš.

Sdílejme podněty ze samospráv!

Jste zastupitelé a máte dobré nápady, které jste – nejen během koronavirové krize – vymysleli a úspěšně realizovali? Nechcete si je nechat sami pro sebe? Nebo si naopak svými řešeními jistí nejste, chcete je dotáhnout do konce a rádi byste je konzultovali s kolegy a kolegyněmi ze samospráv? Pak je tu právě pro vás nová pracovní FB skupina „Komunální politici KDU-ČSL a nezávislí“, určená výhradně zastupitelům. Výměna zkušeností, dotazy, odpovědi – to vše v přátelském duchu, rychle a online. „Komunální politika je pro občany ve městech a obcích stejně důležitá jako ta celostátní – a pro mnohé i důležitější. Víím, že to teď nemáte jednoduché a máte mnoho starostí. Děkuji Vám moc za veškerou práci, kterou pro své obyvatele odvádíte. Lidovci mají nejvíce komunálních politiků v zemi a každý z Vás má spoustu zkušeností a nápadů, co je zapotřebí urychleně řešit. Zvu Vás proto všechny do nové uzavřené skupiny na Facebooku, kterou jsme pro vás s místopředsedou Petrem Hladíkem vytvořili kvůli sdílení informací a zkušeností. Určitě jste se v praxi setkali s něčím, s čím jste si nevěděli úplně rady, nebo jste naopak zavedli něco zcela nového, neotřelého, co funguje bezvadně. Pojďme si o tom společně povídat! Pojďme si radit, sdílet nápady a dobré příklady z praxe,“ říká předseda Marian Jurečka. Správkyní FB skupiny je Daria Křivánková, informačka z Ústřední kanceláře KDU-ČSL, na niž se také můžete obrátit (mob: 604 900 364; e-mail: krivankova@kdu.cz). (pm)

Mladá lidovkyně Kateřina Mrvíková šila v březnu roušky a ve své aktivitě neustává: dnes šije čepice a návleky na boty.

Studentka medicíny Lucie Martinková pomáhá na Klinice dětského a dorostového lékařství VFN v Praze.

První várku bavlněných triček a košil k šití roušek si převzal v ústeckém sídle společnosti ADLER předseda Marian Jurečka.

Poslanec Marek Výborný žehlí doma v Heřmanově Městci roušky. K zhlédnutí v ČT doporučujeme jeho 13. komnatu.

Setkání náměstka hejtmana Romana Línka s pávem na pardubickém zámku ukazuje symbolicky na blížký konec epidemie...

Zlínský kraj je místem, kde se daří inovaci. Nanovláknové roušky budou nosit zdravotníci a personál domovů seniorů.

Rodina Šárky Jelínkové si 2. 4. připomněla akci Česko svítí modře (kampaň Naděje pro autismus). 9. 4. byli lidé s poruchou autistického spektra zproštěni povinnosti nosit roušku.

Náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje Jiří Navrátil (vlevo) má v gesci sociální oblast. Jeho kraj byl prvním, který plošně testoval domovy seniorů.

Jedno velké DĚKUJI

Nic v poslední době nezasáhlo život nás všech tak, jako nemoc COVID-19. Přesto se mezi námi stalo mnoho krásného, za co se sluší poděkovat. Podělte se s ostatními o dobré zkušenosti z doby pandemie.

**PODĚKUJTE KONKRÉTNÍMU ČLOVĚKU.
ČLOVĚKU, KTERÝ SE POSTARAL O VÁS,
VAŠE BLÍZKÉ, PŘÁTELE NEBO SOUSEDY.**

Oceňte čin, který potěšil, povzbudil a přispěl k něčemu dobrému. Ušití roušky, donáška nákupu, vyvenčení pejska, přinesení léků, pomoc se zajištěním přenosu bohoslužby, odvoz k lékaře. Nebo jakýkoli jiný projev sounáležitosti, který pomohl zvládnout nouzový a krizový stav.

1. Napište na plakát, který Vám posíláme, jednoduše **KOMU A ZA CO DĚKUJETE**
2. Vyvěste plakát zprostředk časopisu do svého okna nebo na jiné viditelné místo.

VZOR

Děkuji zdravotní sestře Petře z ... za trpělivost v nemocnici.

Děkuji malému skautu Ondrovi z oddílu ... za vyvenčení pejska.

Děkuji vnučce Agátě za zprovoznění počítače pro přenos velikonočních bohoslužeb.

3. Dejte prosím vědět i nám do Nového HLASu. Chceme vytvořit a sdílet sbírku poděkování. Se svým poděkováním hrdinům se nám svěťte:

- SMSkou na číslo Nového HLASu: 731 694 622
- e-mailem na adresu: hlas@kdu.cz
- zprávou na facebook KDU-ČSL: www.facebook.com/kducsl
- dopisem na adresu: Nový HLAS, zpravodaj KDU-ČSL, Karlovo nám. 5, Praha 2, 128 01

Co by byli představitelé státu, kdyby nebylo ochoty, schopností a obětavosti tisíců lidí? Nic. Chceme připomenout jména a dobré skutky skutečných hrdinů.

Společně poděkujme!